UPOKOJENEC

Glasilo izdaja: DU Lovrenc na Pohorju

Letnik: 23 **Številka: 1** **Lovrenc, december 2015**

UVODNIK

Drage članice in dragi člani društva upokojencev!
Za predsednico društva ste me izvolili na volilnem občnem zboru DU, 30. 3. 2008, v veselje mi je bilo prevzeti to nalogo, saj smo s podpredsednikom, z blagajničarko in s tajnico vzpostavili zelo dober odnos, kar se odraža pri samem delu društva.
Vendar je osem let zelo dolga doba, zato bi rada funkcijo predsednika DU odstopila komu drugemu. Apeliram na vse člane, da v svojem krogu poiščete člana ali članico, ki bi prevzel ali prevzela funkcijo predsednika DU Lovrenc na Pohorju.
V času predsedovanja sem rada opravljala delo predsednice in sem bila vesela vsakega uspelega izleta, žal zadnja leta le-to ni bilo več izvedljivo zaradi premajhnega števila prijav. Vendar nam kljub težkim razmeram uspe vsako leto organizirati v mesecu avgustu sedemdnevni oddih v Izoli ter na začetku septembra naš tradicionalni društveni piknik. Vesela sem, ker ob takih priložnostih vidim vesele in zadovoljne obraze.

V Lovrencu stoji sušilnica sadja - pohorska pajštva stara okrog 200 let.

Zadovoljna sem ob doseženih uspehih naših sekcij (Pikapolonice, zeliščarke, kegljači), ki delujejo v okviru našega društva. Njihovim vodjem pa se iskreno zahvaljujem za kvalitetno vodenje.
Kot urednica časopisa Upokojenec se iskreno zahvaljujem vsem donatorjem za finančna sredstva in dopisnikom prispevkov za časopis ter si želim še nadaljnjega sodelovanja in nadaljnjo pomoč pri izdaji časopisa.
Vsem našim članicam in članom ter bralcem časopisa želim v letu 2016 mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva.

Olga Črešnar
Predsednica DU

VOŠČILO

Kozarcev zven ob polnoči
naj zdravje vsem nam okrepi!
Prinese srečo, mir naj in veselje!
Tako uslišiš nam vse naše želje.
Ančka Dover

GLASILO UPOKOJENCEV
23
LET

SPOMIN

V letošnjem letu se je za vedno poslovil dolgoletni predsednik društva, nato pa še podpredsednik in urednik časopisa Upokojenec, Jožef Javornik, roj. 16. 8. 1930 v Lovrencu na Pohorju, umrl 11. 2. 2015 na svojem domu v Lovrencu na Pohorju.
Takoj po upokojitvi se je včlanil v DU Lovrenc na Pohorju in že pričel z aktivnim delom. Za predsednika DU je bil imenovan leta 1990 in v tej funkciji deloval polnih 17 let. Leta 2008 je bila za predsednico imenovana Olga Črešnar, ki že drugi mandat uspešno vodi društvo.
G. Jožef Javornik je še nadalje prihajal skoraj vsako sredo v društvene prostore, saj je ostal urednik časopisa Upokojenec. Sam je povedal, da se dobro počuti v naši družbi, z nami je spil jutranjo kavico, debatiral ter se velikokrat iskreno nasmejal. Bil je izredno ponosen na predsednico, ki mu je vedno prisluhnila in je imela še kakšen ženski nasvet zanj. V prvem mandatu njenega predsedovanja ji je kor podpredsednik predal obstoječo dokumentacijo in njegove poglede na nadaljnje delovanje društva.
V drugi polovici leta 2014 nam je sporočil, da ima zdravstvene težave in zato časopisa Upokojenec v letu 2014 ne bo. Urednikoval je 21 številk časopisa. Predsednica društva se je takoj odločila, da se bo sama aktivno vključila in poskrbela, da bo časopis izšel, kar ji je uspelo, saj je decembra izšla nova številka. Ko je g. Javornik temeljito prebral časopis, je v sredo zjutraj, to je 10. 2. 2015, zopet prišel v pisarno društva in se posebej zahvalil predsednici za vse, kar je napisala v časopisu, spil kavico in se poslovil od vseh, ki smo bili prisotni.
Naslednji dan, 11. 2. 2015, g. Jožefa Javornika žal ni bilo več med nami.
Gospoda Javornika se bomo vedno spominjali kot aktivnega in plemenitega človeka, vsa njegova dela so bila vedno opravljena vzgledno in odgovorno.
V društvo upokojencev Lovrenc smo zelo ponosni, da smo imeli med nami g. Jožefa, obdržali ga bomo v lepem in trajnem spominu.

Vodstvo društva

90. ROJSTNI DAN SO LETOS PRAZNOVALI:

- Pušnik Jerica, roj. 25. 1. 1925, Drvarska pot 26
- Brezovnik Teodora, roj. 13. 3. 1925, Kumen 22
- Lesjak Katarina, roj. 23. 4. 1925, Gornji trg 9
- Šiker Krista, roj. 8. 4. 1925, ter mož
- Šiker Štefan, roj. 19. 5. 1925, Drvarska pot 20
- Ravnjak Štefka, roj. 28. 11. 1925, Kovaška 101

Počaščeni smo, da imamo v naši sredini člane, ki so letos praznovali častitljivih 90 let. VSEM ISKRENE ČESTITKE TER VELIKO ZDRAVJA IN ZADOVOLJSTVA!

DRAGE UPOKOJENKE, DRAGI UPOKOJENCI, SPOŠTOVANI BRALCI!

Živimo v času, v katerem se nenehno soočamo s pritiski sodobnega življenja. Izpostavljeni smo vse večjim fizičnim in psihičnim pritiskom, svoja telesa in možgane dan za dnem izpostavljamo napornim delavnikom. Ves čas smo pod stresom in negotovi glede svoje prihodnosti, kar vse vpliva na naše zdravje.
»So tri stvari, ki so silno ljube Gospodu. Jezik, ki nikoli ne uživa v lažeh. Telo, ki ne škodi drugim. Um, ki je osvobojen navezanosti in sovraštva.« To je misel, ki sem jo nekje prebral pred kratkim in me je, kljub zgoraj zapisanim, navdala z upanjem.

Vseskozi se mi porajajo misli o tem, kaj vse bi še lahko postorili, da bi bilo življenje v naši občini še bolj prijazno in še bolj naravnano na potrebe posameznika. Na

tem mestu bi rad poudaril, da je naše delo v drugem mandatu mojega županovanja, kljub številnim začetnim težavam, še naprej uspešno. Imamo uravnotežen proračun, občine ne zadolžujemo (od leta 2010 naprej, ko sem prevzel županovanje, vrednost njenega premoženja narašča, uspešno vračamo kredite najete v preteklosti in zagotavljamo sredstva za prihodnje pomembne projekte za našo občino), ob vsem tem pa nam uspeva še bolje oblikovati dobre medčloveške odnose, medsebojno sodelovanje in solidarnost. Kljub temu da nam gospodarski kazalci v naši državi ne kažejo najbolje, smo v naši Občini Lovrenc na Pohorju odločeni, da opravimo še veliko zahtevnih nalog. Kriza, ki jo sedaj doživljamo v Sloveniji in Evropi, je večplastna – je tako finančna, gospodarska kot tudi moralna. Vendar pa nam z vsem, kar prinaša slabega, lahko da tudi nekaj dobrega, predstavlja namreč priložnost za nastanek nove, boljše družbe. Če želimo krizo premagati, bomo morali opustiti navade, kot so prepirljivost, zamera, zavist in obrekovanje. Potrebujemo predvsem znanje, zmernost, strpnost in sodelovanje, tako na osebni kot tudi družbeni ravni.

V Občini Lovrenc na Pohorju še naprej doživljamo investicijsko zelo razgibana leta. Investicijski del proračuna v letu 2014 je tako znašal približno 2.702.000,00 EUR, kar predstavlja eno večjih vrednosti. **Sredstva smo namenili predvsem za spodaj naštete investicije:**

- lokalno cesto na Kumen v dolžini okoli 2,7 km: nujnost obnove je bila povezana z neustrezno rekonstrukcijo vozišča, potem ko je zasebni investitor pod njim položil cevovod, vrednost investicije znaša 617.000,00 EUR;
- izgradnjo in ureditev prostorov za medgeneracijsko druženje v kulturnem domu v vrednosti 463.000,00 EUR;
- novogradnjo in rekonstrukcijo 6 oddelčnega vrtca v Lovrencu na Pohorju, skupna vrednost projekta znaša 1.254.000,00 EUR;
- medobčinski projekt vodo-oskrbe II. faza Lovrenc na Pohorju v vrednosti 199.000,00 EUR;
- investicijsko vzdrževanje gozdnih cest v vrednosti 112.000,00 EUR.

Naštel sem samo nekaj večjih investicij v letu 2014.

Investicijski del proračuna v letu 2015 znaša približno 1.200.000,00 EUR. Sredstva namenjamo predvsem za naslednje investicije:

- zdravstveni dom Lovrenc na Pohorju 2. faza, znesek projektne dokumentacije: 7.750,00 EUR, skupna vrednost projekta znaša 533.000,00 EUR;
- investicijsko vzdrževanje gozdnih cest (53.000,00 EUR);
- dokončanje del rekonstrukcije LC cesta na Kumen (135.000,00 EUR), skupna vrednost projekta znaša 782.000,00 EUR;
- rekonstrukcijo LC Činžat–Fišerjeva žaga, 1.200 m, 1. faza (projektna dokumentacija: 10.000,00 EUR);
- rekonstrukcijo občinske ceste Slepnica–Hojnik kapela, 1. faza, odprava napak, projektna dokumentacija (5.000,00 EUR);
- rekonstrukcijo javnih poti v naselju:
  - Sončno pot, projektna dokumentacija (2.000,00 EUR);
  - Pot pod bregom in proti čebelarskemu domu (2.500,00 EUR) ter
  - Srparsko pot (projektna dokumentacija 2.500,00 EUR);
- odpravo posledic visokega snega – žleda 2014 sanacija LC Činžat (17.000 EUR);
- odpravo posledic neurja in žleda 2014, sanacija plazu Jodlov klanec (71.000,00 EUR);
- sanacijo lokalne ceste Činžat–Fišer žaga (173.000,00 EUR);
- rekonstrukcijo JP izven naselja do Lovske koče (projektna dokumentacija 2.500,00 EUR);
- investicijsko vzdrževanje stanovanj (36.000,00 EUR);
- rekonstrukcijo knjižnice Lovrenc na Pohorju (186.000,00 EUR), skupna vrednost projekta znaša 323.000,00 EUR;
- širitev fitnesa v prireditvenem centru (20.000,00 EUR), v dogovoru je tudi sofinanciranje z donatorskimi sredstvi;
- investicijsko vzdrževanje OŠ Lovrenc na Pohorju, preplastitev nogometnega igrišča in odprava napak na večnamenski športni dvorani v višini 90.000,00 EUR;
- medobčinski projekt vodo-oskrbe II. faza Lovrenc na Pohorju v vrednosti 128.000,00 EUR, skupna vrednost 894.000,00 EUR;
- investicijsko vzdrževanje mrliške vežice Puščava (14.000,00 EUR);
- investicije v širitev vodovodnega omrežja (59.000,00 EUR).

V naslednjih letih med drugim načrtujemo še naslednje investicije:

- Kovaška cesta I. faza, projekt je pripravljen in računamo na evropska sredstva;
- trško jedro, vodovod, kanalizacija, javna razsvetljava in pločniki ter
- rekonstrukcijo ceste in vodovoda na JP izven naselja Činžat–Ruta, II. faza.

Seveda si bomo še naprej prizadevali za obnovo regio-

nalne ceste Ruta–Pesek in ceste Ruše–Lovrenc (Falska pečina), po informacijah naj bi bila cesta Ruta–Pesek financirana iz kohezijskih sredstev.

V naši prelepi občini je lahko turizem panoga, ki omogoča mnoge zaposlitve. Z največjim veseljem lahko znova povem, da so se tudi na tem področju zgodili premiki. V čast mi je, da je članom naše lovske družine s svojim načrtnim, strokovnim, kvalitetnim in prostovoljnim delom uspelo začrtati pot lovskega turizma v naši občini ter da je svoja vrata odprla tudi prva turistična kmetija. Za konec naj izrečem iskreno zahvalo članom občinskega sveta, članom odborov in komisij ter vsem svojim sodelavcem. Prepričan sem in verjamem, da smo ob vsem doseženem tudi v prihodnje pripravljeni in sposobni skrbeti za skupno dobro, saj nas skupna prehojena pot, obvezuje tudi za naprej.

Naj zaključim tako, kot sem začel, tokrat z mislijo Charlia Chaplina: »*Ni potrebe, da se še naprej bojimo razprav, konfliktov in problemov s samim seboj in drugimi, ker tudi zvezde sem ter tja trčijo med seboj in nastanejo novi svetovi. Danes vem: TO JE ŽIVLJENJE*«.

Dovolite mi, da vam ob zaključku tega prispevka samo še zaželim veliko dobrega. Želim vam, da bi vsak od vas čutil, de je spoštovan, da bi vsak od vas občutil bližino, toplino ter varnost.

V Lovrencu na Pohorju, dne 10. 10. 2015

Vaš župan
Joško Manfreda

ZAPISI IZ SLOVARČKA POVHOVE TONČKE

MLIN

Tam spodaj v grabnu je nekoč stal naš mlin. Po eni strani je k njemu vodila ozka razbrazdana cesta, ki je bila speljana vzdolž skopane struge, po kateri je voda tekla v jez. Na drugi strani pa si prišel do mlina po stezi in potem čez tresočo se brv iz starih preluknjanih desk. Še nekja korakov po spolzki, z mahom poraščeni stezi in že si bil pri vratih. In odprl se ti je najbolj skrivnosten prostor, kar jih je na tem svetu. Med visokimi lesenimi stenami, ki so prepuščale nekaj svetlobe, se je dvigal z belim prahom posut čuden stolp. Kot da je nekdo nakopičil ogromne kose pohištva različne velikosti in oblike enega na drugega, od tal do stropa. In da bi se lahko povzpel do vrha te zgradbe, je napravil še ozke stopnice iz krivih kosov lesa, ki so se tudi dvigale nekam gor v neznane višave. In kdo bi bil spodoben upreti se klicu takšne nenavadne poti? Korakipo deskah, belih od moknega prahu, so mehki kot na svežem snegu. Na vrhu, kjer si se že tako ali tako počutil kot mali Bog na svojem prestolu, so te čakale še večje zanimivosti. Pravzaprav se je vse odvijalo od tam, kot se na zemlji vse dogaja z Olimpa. Skozi lino je bilo lahko videti veliko leseno kolo, vze slizko in zelenkasto od vodnega ratlinja. Pod lino je skozi steno štrlel lesen drog, ki ga je bilo strogo prepovedano dotakniti. S tem drogom so oče »vrgli vodo«: potisnili so ga z vso silo in tako premaknili žleb, in voda, namesto da bi padala kot slap mimo kolesa, je začela teči po njem. Najprej je zašumela, kot da se jezi nad to spremembo svoje normalne poti, potem pa so njeno šumenje hitro preglasili težki moški zvoki, zaškripalo je in se zatreslo v lesenem stolpu, zamajalo se je na visokem podu, stresle so se stopnice in v notranjosti stolpa je nekaj začelo tolči in drgetati in spuščati čudne glasove. Oče so odprli malo okence v eni izmed »omar« in pokazali so se veliki kosi gibajočega se granita, med katere je teklo zrno in izginjalo. Gledati je bilo možno samo od daleč, kajti hrstava bela kolesa so lahko zagrabila tudi roko ali celo celega človeka, da je zgi-nil kot koruzno zrno. Počutila sem se bolj varno pri zaprtem okencu, ko je šklepetanje in bobnenje treslo zrak in lesene stene, izza katerih je prihajal šum vode na počasnem velikem kolesu. Treslo mi je noge in ramena in ves ta šum je šel skozi mene, kot da sem se jaz tudi prelevila v zvočno trepetanje. In mlin je šel in mlel, kadar je bilo kaj mleti, in njegova pesem me je pojila in me hranila še bolj kot siva moka, ki se je nabirala v spodnji »omari«. Potem, ko sem že hodila v šolo, pa sta enkrat prišla dva lepo oblečena gospoda in »zaplombirala« mlin. Samo majhen kos rdečega voska sta dala na verigo, ki je zapirala lesena vrata. Takšen je bil »odlok«, neznana beseda, ki je prišla od nekod daleč, iz drugega sveta. In mlin ni nikoli več »šel«. Stal je tih in samoten in počasi izginjal med vejevjem, kot da je tudi sam staro drevo, ki je umrlo. Ostala mi je pesem v besedi »mlin«, pesem voda in oblakov in morij, visoka pesem mojega življenja, v kateri se čujejo odmevi zrnja, črnih oblakov na nebu in pridne človekove roke in neskončne lepote vsega in vseh, ki sem jih srečala na svoji ovinkasti poti.

ZOLIKA

Ko človek gre po gozdni poti, se mu včasih zgodi, da

se naenkrat počuti nekoliko zgubljenega. Ves čas ga je spremljala z listjem in iglicami zasenčena svetloba, rahlo vznemirjena in dišeča po zasmoljeni skorji in po neštetih koreninah in koreninicah, ki srkajo iz zemlje brezštevilne sokove. Naenkrat pa mu v nosnice prinese sveži vonj odprtega neba in cvetočih trav, zadiši po drobnih rdečih jagodah in po bezgovih grozdih. svetloba se preliva med debli, kot da bi se hotela po-igrati s popotnikovimi sence navajenimi zenicami. In pokaže se zobka, zobka zala, vsa svetla in prisrčna se odpre pred pogledom, ko jo objame in se ji nasmeji. Na eni strani se jelše sklanjajo do travnate preproge, na drugi pa se dvigajo roti zelenju temna vitka debla smrek. Trava še čaka kosca, redka in objedena, brez nestrpnosti. Tu in tam se med bilkami vidi star napol prhel panj, na katerega se vzpenja šop črničevega listja. Popotnik stoji na robu zobke, ne ve, kam še, saj mu nekaj v globini duše pravi, da je prišel. Milijonarji si na stara leta kupijo samoten otok, da se na njem odpočijejo sami od sebe. Jaz pa imam zoliko, samotno vdrtino sredi gozdnega morja, otoček v bogastvu mojega jezika, domek, ki bi ga rada obvarovala pred visokim valom, ki grozi od daleč.

ŠTEPIH

V šoli so nam učiteljice vedno popravljale to besedo: »Vodnjak, slišiš, vodnjak!« Če je treba, res napišem »vodnjak« ali »puits« ali »kolodec«, saj je vseeno. Na papirju zgleda lepo, pravilno. Toda štepih je nekaj čisto drugega. Štepih živi. Od hiše do štepiha se vije ozka nežna potka, ki so jo skozi leta obdelale cokle in pocepetale bose noge. Pozimi se spremeni v globoko spolzko gaz, ki jo spomladi nadomesti razmoklam brozga, pomešana z drobnimi koščki prsti. Če pozimi odprem lesena vratca štepiha, me najprej v obraz pobože topla siva meglica, kot jutranji pozdrav iz skrivnostnega srca pod zemljo. V poletni vročini me sprejme prijetna hladna tišina mirujočega vesolja. Rada hodim k štepihu, se po prstih približujem njegovi tišini, gledam kot minute gladko gladino, mirne izklesane kose granita, naložene v krogu, čakam in poslušam pretakanje v žilah zemlje. Čas stoji za menoj. Pa vzamem leseno zajemalko, se dotaknem svilene gladine. Živi krogci poletijo vsenaokrog, se prelevijo v svetlobne lise in se povzpenjajo po kamnih vsenaokrog, se vtihotapljajo mednje in se spet prikažejo nekje drugje, da spominjajo na čirikanje vrabcev v jesenskem grmičevju. Svetloba se nekoliko umiri in zaniha kot pajčevina na ploskem kamnitem stropu. Zajamem vode, svetle, sveže, žive. In je nalijem v vedrico in v korito za živino, za vse žejne. In srebrne kapljice letijo in se razpršijo, po zglajenem granitu pred vratci, po visoki veseli travi in po rožicah, ki radostno cvetijo in mi mežikajo, po nogah, po rokah. In nalivam vsem, ki so mi blizu, nalivam vam, pijte vodo iz našega štepiha, radodarnega in globokega kot človeška duša, zaprepadena nad svojo lastno skrivnostjo. Gorje, če pride suša in v štepihu zmanjka vode in v duši presahne ljubezen.

FRAJTONARICA, MOJA SPREMLJEVALKA

Odkar se spominjam, sem že v zelo zgodnji mladosti doma in v šoli rad prepeval. Leta 1946 smo doma dobili elektriko in tudi radio. Najraje sem poslušal Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. Hitro sem si zapomnil kakšno melodijo in jo poskusil zaigrati na orglice (ustno harmoniko). Čas je tekel, odslužil sem vojaščino. Potem sem odšel na Kmetijsko šolo v Poljče pri Begunjah na Gorenjskem. Tam sem pravzaprav prvič videl in slišal igrati na frajtonarico. Čisto slučajno sem se odločil in si jo kupil. Učenje igranja nanjo mi je bilo španska vas. Seveda sem se učil kot samouk, po posluhu. Ker me igranja ni nihče učil, sem potreboval veliko truda in časa, da sem lahko začel tudi javno nastopati. Ko so se pojavili Avseniki, so mi bili največji vzorniki. Sledil je Lojze Slak. Oba sta z značilnim igranjem na frajtonarico napravila prelomnico na slovenskem in v svetu. Oba omenjena ansambla zelo rad posnemam. Igram tudi melodije drugih

ansamblov, ne glede na to, na kakšno harmoniko igrajo. Leta 1969 sem se težko ponesrečil. Ko sem si nekoliko opomogel, sem rekel domačim, naj mi v bolnišnico prinesejo harmoniko. V glavnem sem igral za svojo dušo. Verjamem, da mi je bilo to v olajšanje in mi dajalo pogum ob dolgočasnem ležanju v bolnišnici. Ko sem nekega dne tako igral, sta prišli dve medicinski sestri in me odvedli v prostor, kjer je bilo zbranih nekaj zdravnikov, medicinskih sester in drugih uslužbencev bolnišnice. Medicinska sestra Cenka je praznovala dekliščino. Sestra Cenka me je namreč pred nekaj meseci negovala v »šok sobi«. Gostili smo se, peli in plesali. Imeli smo se lepo. To je zame en posebno lep spomin.

S harmoniko sem nastopal že marsikje po Sloveniji. Leta 1984 celo v Nemčiji, v Ludwigsburgu, ko smo bili z Gozdarjem gostje pri naših zdomcih. Tam je bilo posebno vzdušje, saj pogrešajo rodno domovino. Po uradnem celovečernem koncertu smo igrali za ples. Takrat sem imel ansambel v sestavi: harmonika, kitara in bas kitara. Tri četrt ure nismo smeli z odra. Plesišče je bilo polno.

Ko je nastopal Gozdar, sem pri vmesnih točkah na harmoniki spremljal Rajka Krajnca, ki je prepeval humoristične pesmi. Z njim sva nastopala tudi pred večtisočglavo množico. Za nagrado sva zmeraj prejela velik aplavz. Velik užitek je, ko uspe muzikantu pritegniti navzoče. Ker pišem za časopis Upokojenec, ne smem pozabiti, kolikokrat sem igral upokojencem na izletih, piknikih in raznih drugih druženjih. Vedno smo se imeli zelo lepo. Za JSKD Ruše se udeležujem tekmovanj godcev ljudskih viž. Leta 2011 sem se uvrstil kot najboljši godec Pomurske regije in Maribora z okolico. Igral sem Holchaker – drvarsko koračnico in Snežni valček. Ocenjevalci so se čudili, kje sem to slišal. Ja, doma smo imeli lajno, sem jim rekel, ki je igrala te skladbe. Takrat še namreč ni bilo elektrike, ne radia in ne televizije. Hranim tudi več slik z nastopov in priznanj.

Skratka, tako kot se ti naberejo leta, se je nabralo tudi veliko nastopov, od katerih ima vsak svoj posebni čar in lepe spomine.

Gašper Karničnik

PEVSKO DRUŠTVO GOZDAR LOVRENC NA POHORJU
MOŠKI PEVSKI ZBOR GOZDAR

Ustanovitev: februar 1966, Zaključek delovanja: 2013, Deloval: 47 let

S tresočo roko zapisujem nekatere dogodke iz spominjanja na zgodovino »Gozdarja«. V 47-ih letih delovanja smo pevci doživeli veliko lepih trenutkov ob srečanjih na pevskih vajah in na nastopih v domačem kraju in drugod. Zaradi uspehov, ki smo jih dosegali, je bilo treba vložiti veliko truda in odrekanja prostemu času. Zato tudi kvaliteta ni izostala. Srečevali smo se tudi s težkimi situacijami in jih uspešno reševali. Od ustanovitve do zaključka delovanja sem bil tudi sam aktiven član »Gozdarja«.

Zgodovino in podrobnejše dogajanje smo opisali v edicijah ob 15., 20., 30. in 40. obletnici delovanja pevskega zbora.

Gibanje števila pevcev skozi zgodovino obstoja je bilo sledeče:

- ob ustanovitvi leta 1966: 14 pevcev,
- ob 10. obletnici: 24 pevcev,
- ob 15. obletnici: 27 pevcev,
- ob 20. obletnici: 32 pevcev,
- ob 30. obletnici: 24 pevcev,
- ob 40. obletnici: 13 pevcev,

- ob zaključku 2013: 8 pevcev.

Skozi vsa leta se je številčnost pevcev zelo spreminjala. Nekateri so bili prisotni le kratek čas, precej pa jih je že tudi umrlo. Nekateri najbolj kleni smo vztrajali do konca. Teh nas je bilo osem. Med temi so bili tudi bolniki, ki niso bili zmožni efektivno peti. Zato tudi posamezne glasovne skupine niso bile več ustrezno zasedene. Za pridobivanje novih pevcev nismo bili uspešni. S kvaliteto, kakršno je Gozdar v preteklosti dosegal, ni bilo več mogoče nadaljevati. Zato smo skupno sprejeli odločitev, da v letu 2013 zaključimo delovanje pevskega zbora. Ker sem bil ravno

v tem času tudi predsednik zbora, je bila zame osebno to zelo težka odločitev. Prenehanje delovanja je bilo potrebno tudi uradno izvesti na za to ustreznih mestih.

Zgodovina delovanja Gozdarja je bila zelo pestra. Obdelali smo veliko narodnih, umetniških, pogrebnih, nabožnih, cerkvenih slovenskih pesmi in tudi pesmi drugih narodov. V Lovrencu ter v bližnji in daljni okolici skoraj ni bilo prireditve brez nas. Leta 1984 smo nastopali s celovečernim programom pri naših zdomcih v Nemčiji v Ludwigsburgu. Ob tem smo imeli priložnost spoznati, kako zelo hrepenijo po domovini.
Gozdar je prejel v času svojega delovanja več priznanj, leta 2013 tudi občinsko priznanje za dolgoletno uspešno delovanje. Priznanje je podelil lovrenški župan g. Jožko Manfreda.
Menim, da je sedaj v Lovrencu na tem področju velika praznina. Verjetno naš kraj moškega pevskega zbora nikoli več ne bo imel. To bo velika škoda.

Seveda gre iskrena zahvala vsem pevcem, njihovim soprogam za podporo pevcem pri dolgoletnem vztrajanju v Gozdarju. Zahvala tudi vsem zborovodjem, povezovalcem programov, sponzorjem, Občini Lovrenc na Pohorju z donacijami. Bili ste zelo pomemben dejavnik v 47-letnem obstoju pevskega zbora.

Gašper Karničnik

SPOŠTOVANI BRALCI!

Letos bi vam želela napisati nekaj o rezultatih dveletnega sodelovanja naše šole s še šestimi drugimi osnovnimi šolami v okviru projekta šolskih partnerstev Comenius, ki se je zaključil avgusta 2015. To dveletno sodelovanje smo februarja 2013 zastavili skupaj z osnovnimi šolami iz Finske, Norveške, Islandije, Nemčije, Cipra in Španije. Cilj projekta je bil spodbujanje zdravega načina življenja med mladimi osnovnošolci, sodelovanje in izmenjava idej ter izkušenj med sodelujočimi državami.
V prvem letu smo se osredotočili bolj na športne aktivnosti, na premagovanje razdalj, v drugem letu pa smo združili gibanje s plesom, glasbo in hrano ter dali večji poudarek poučevanju na prostem.
Prvi pomemben dogodek v je bil obisk tujih učiteljev na naši šoli v mesecu oktobru, od 8. do 12. oktobra 2013. Pripravam na njihov obisk je bil posvečen ves september, saj smo se na šoli zelo potrudili in jim pripravili lepo dobrodošlico s številnimi plakati o gostujočih državah in s prireditvijo v telovadnici, kjer je naše goste pozdravil tudi župan. Na obisku pri nas smo jih peljali tudi v Ljubljano in v Postojnsko jamo, imeli pa so tudi možnost prisostvovati pouku na naši šoli.
Na tem delovnem srečanju smo določili dva tedna, v katerih smo v naslednjem letu spremljali športne aktivnosti na vseh sedmih udeleženih šolah in nato primerjali rezultate med seboj. Ugotovili smo, da imamo v Lovrencu veliko možnosti za gibanje, naša šola pa ponuja ogromno različnih športnih aktivnosti, k čemur sta med drugim pripomogla tudi projekta Zdrav življenjski slog in Popestrimo šolo.
Na drugem srečanju v mesecu marcu 2014 na Norveškem smo si ogledali, kako poteka pouk na norveških osnovnih šolah in pripravili načrt za naslednjo aktivnost. Od marca do maja smo po razredih razdeljeni v šest barvnih skupin šteli in v tabele zapisovali kilometre, ki jih dnevno prehodimo, pretečemo, prekolesarimo ali preplavamo. Cilj te aktivnosti je bil s skupnimi močmi vseh držav doseči 40 000 km, kolikor znaša pot okoli sveta. Ta naš mali projekt smo poimenovali »Sprehod okoli sveta«. Rezultate smo vnašali v tabelo na spletni strani. Do tretjega srečanja meseca maja smo vsi skupaj prehodili dvakratno pot – 80 000 km.
Na tretjem srečanju v mesecu maju 2014 v Španiji smo si izmenjali potovalne dnevnike, ki jih je vsaka država izdelala na svoji šoli in prav tako potovalne prijateljčke, plišaste živalce, ki predstavljajo posamezne države. Predstavnica naše države je bila lisička po imenu Sloxy, ki je tuje učence spremljala na njihovih izletih kot tudi pri vsakdanjih aktivnostih. V nahrbtnikih naših učencev pa so se znašli pingvinček, severni jelenček in ostali potovalni prijateljčki iz drugih držav. Vsi učenci sode-

lujočih šol so jih nosili domov, izpolnjevali dnevnike z opisom vsakodnevnih aktivnosti, v njih kaj narisali, nalepili fotografijo ali zapisali kakšen stavek v slovenskem ali angleškem jeziku.

Mineja Petrun, s svojim kanarčkom in islandskim pingvinčkom Lokijem, ki jo je obiskal v šestem razredu.

Črt Čelofiga je na trening košarke vzel prijatelja Olafa iz Norveške.

Na četrtem srečanju na Finskem smo se učitelji posameznih držav naučili koreografije skupnega plesa na pesem »Happy«. Nato smo ples naučili naše sodelavce in učence, v telovadnici in pred šolo s kamero posneli naš skupinski ples, tako imenovani »flash mob dance« ter posnetek objavili na Comeniusovi spletni strani. Ker je skupni ples tudi za šolo in naše skupno delo imel posebno povezovalno noto, smo ga skupaj zaplesali tudi na naši novoletni prireditvi.
Prav tako smo si na tem srečanju učitelji izmislili besedilo in melodijo pesmi v angleščini »Active bodies, active minds«. Predstavljala naj bi pesem, ki bi nas vseskozi povezovala in katere posnetke posameznih držav smo prav tako združili v en skupni video. Naš šolski zbor je pesem izvrstno zapel.

Med obiskom na Finskem smo lahko pogledali, kako pri njih poteka pouk v razredih in na prostem.

Finska ima namreč zelo dober šolski sistem, učenci na znanih mednarodnih preizkusih znanja dosega zelo dobre rezultate, zato je bila to dobra priložnost za učenje, primerjavo izkušenj ter uporabo primerov dobrih praks na naši šoli. Ogledali smo si tudi skakalnico v Lahtiju, učitelji smo se učili osnovnih tehnik curlinga, ki jih nihče izmed nas ni znal, ter si ogledali prestolnico Finske – Helsinke.

Sledilo je srečanje učiteljev na Cipru. Pred tem je bila naša naloga na šoli izdelati prehransko piramido na kar se da domiseln način, kot tudi izdelati spletno knjigo receptov tradicionalnih in hkrati zdravih slovenskih jedi. Prehransko piramido sestavljeno iz lesenih srčkov in zdrav krožnik v obliki sestavljanke so izdelali učenci iz podaljšanega bivanja. Učenci so pri kuharskem krožku pripravili tradicionalne in hkrati karseda zdrave slovenske jedi kot je zelenjavna juha, kislo zelje z matevžem in pečenico, gibanica in pohorska omleta ter svoje delo za kuharsko knjigo tudi fotografsko obeležili.

Zaključno srečanje je bilo v mesecu maju na Islandiji. Osnovnošolci so pripravili prireditev, v katero so vključili veliko posnetkov dejavnosti iz sodelujočih šol. Zanimivo si je bilo ogledati šolo, ki je pravzaprav bila ena izmed večjih sodelujočih šol, in prisostvovati pouku. Imeli smo veliko priložnosti, da smo se pogovarjali s starejšimi učenci, ki so bili radovedni in odprti, tako kot so tudi naši osnovnošolci, in, seveda, z učitelji. Presenetile so nas številne ure praktičnega dela in odlično opremljene učilnice za kuhanje, šivanje, gospodinjska dela, tehnična delavnica …

Poleg spoznavanja šolskega sistema smo si ogledali tudi slap Gullfoss, se ustavili na arhitektonski prelomnici med

Evropo in Ameriko, si pogledali Geysir, po katerem so gejzirji dobili ime, številne male vulkančke in preizkusili kopanje v znameniti Modri laguni.
Sodelovanje s šolami iz drugih držav je prineslo veliko pozitivnih rezultatov na šolski ravni: med seboj smo se spoznavali in komunicirali učitelji, v okviru sodelovanja smo izvedli 13 mobilnosti; šolske sisteme in načine dela si je lahko pogledalo 8 učiteljev iz naše šole. V projektu so z veseljem sodelovali vsi učitelji naše šole, tudi tisti, ki sicer na obisk zaradi omejenih sredstev niso mogli. Osebno sem imela možnost obiskati finsko in islandsko šolo. Poleg ogledov šol, medsebojne izmenjave zamisli, učnih metod in oblik dela, izkušenj, so bili obiski tudi priložnost za spoznavanje značilnosti partnerskih držav, njihove kulture, arhitekture, zgodovine, športa, kulinarike in še marsičesa. Odkrivali in spoznavali smo medsebojne razlike in podobnosti. Zaradi izkušenj, ki smo jih dobili učitelji z mednarodnim sodelovanjem, se je povečala tudi motiviranost, dobili smo navdih za nove zamisli, razmišljali smo o novih priložnostih za učenje. Takšen način povezovanja osnovnih šol je odličen primer sodobnega učenja.
Med seboj so se povezovali tudi učenci: s pisanjem dnevnikov, prebiranjem, kar so v dnevnike napisali učenci sodelujočih držav, pregledovanjem fotografij, spleta, medsebojnega dopisovanja, petja skupne pesmi, priprave skupnega plesa, ki smo ga ob istem času isti dan zaplesali vsi učenci in učitelji sodelujočih šol ter posnetke objavili na spletnih straneh. Vse te nove izkušnje so vodile k razumevanju, navezovanju stikov in razvijanju pripadnosti, k svetovnemu državljanstvu. Izmenjava je koristila učencem, vendar pa si učitelji želimo vzpostaviti tudi takšne oblike mednarodnega povezovanja, kjer bi lahko tuje šole obiskali tudi naši učenci. To bo ostala naša naloga v prihodnosti, saj svet postaja vse bolj povezan. Pomembno je, da se drug od drugega učimo, da smo ponosni nase, na svoje korenine in domovino, da pa si pridobimo tudi mednarodno gledanje, medsebojno spoštovanje in razumevanje. Upamo, da nam bo tudi v prihodnosti še kdaj uspelo pridobiti podoben projekt.
Ker pa časopis običajno izide v prazničnih dneh, ob koncu leta, naj vsem bralkam in bralcem v imenu kolektiva naše lovrenške šole in vrtca zaželim vse dobro v prihajajočem letu.

Marija Osvald Novak,
ravnateljica

ZVITI NOVIČARJI KOT UPOKOJENCI

Učenci, ki oblikujejo časopis OŠ Lovrenc na Pohorju, Zvite novice, so dobili nadvse zanimivo nalogo. Zamisliti so si morali, da so stari 80 let in so že v pokoju. V spodnjih vrsticah lahko preberete, kako si najstniki predstavljajo življenje upokojenca.

Risala je Petra Planinšič

V penziji sem že 13 let in kakor dobro veste, je penzija boga. Denar pa seveda moraš imeti, zato sem prisiljen, da zidarim, gradim ceste in kopam temelje. Čeprav sem star že več kot sto let, sem še vedno prvak bagra. Doma imam tudi veliko kmetijo in še vedno kosim, delam rože in baliram, tudi drugim grem zbalirat in sem še vedno poskočno aktiven.

Marjan Jeseničnik

Zjutraj sem se zbudila in šla skuhat kavo, kasneje pa sem se odpravila brat časopis. Prebrala sem vse od a do ž. Danes je dober dan, ker bomo popoldan igrali nogomet z Ljubljančani, upam, da bomo lovrenške babice gladko premagale ljubljanske.

Jasna Ramovš

Dan začnem tako, da se v kopalnici osvežim, zdrgnem dlesni in vstavim protezo. Skuham si kavo in zraven pogledam oddajo Dobro jutro. Pozneje grem na trening, in sicer trening nogometa. Na sredi tekme me seveda vseka v križu in to ravno takrat, ko imam priložnost, da bi žogo spravila v prazni gol.

Nika Kajzer

Vstala sem, se pogledala v ogledalo in videla, da sem stara 70 let. Kar naenkrat me je vsekalo v križu, padla sem in nisem se mogla več vstati, vlekla sem se po tleh in iskala telefon. Ko sem ga našla, sem poklicala reševalca, da me je odpeljal v bolnišnico. Tam sem legla na posteljo in takoj opazila, da sem boljše, zato sem poklicala sestro, da je prišla po mene. Moja sestra je stara 71 let, še vedno je zdrava in vesela, še vedno vozi avtomobil, in moram

povedati, da zelo divje, saj je lastnica rdečega Porsheja.

Patricija Ribič

Ko sem se nekega dne odpravila v kopalnico ter zagledala svoj odsev v ogledalu, sem zakričala, saj sem imela veliko gub. Nato sem se spomnila, da sem že starejša gospa in ne več mladenka. Zato sem šla skuhat čajček, in ker je leto 2083, so znanstveniki že pred 30 leti izumili čaroben čaj z imenom NIČGUB. Ko sem čajček popila do konca, so mi vse gube izginile in spet sem zgledala kot dvajsetlletnica.

Larisa Črešnar

Pri 80 letih zgledam kot miss sveta. Sem prvakinja v teku, obvladam vse športe. Imam najhitrejši avto in najboljši telefon. Rada bežim pred policaji, saj ne maram pravil. Imam največjo vilo v Miamiju, saj sem bogatašinja. Sem ponosna lastnica 100 hišnih ljubljenčkov, imam pa tudi 16 sinov in 16 hčera.

Nuša Hren

Risala je Nika Verdnik.

Stara sem 90 let in prav vsak dan igram odbojko. Igram v odbojkarskem klubu, v katerem so tudi druge upokojenke, moje bivše sošolke. Klub se imenuje BABICE RAZTURAJO. Letos smo premagale odbojkarski klub učencev OŠ Lovrenc na Pohorju z rezultatom 3 proti 0. Naslednje leto gremo na svetovno prvenstvo na Kitajsko.

Klara Strmšek

Zjutraj sem vstala in si skuhala čajček, ta me je zelo poživil, zato sem takoj naredila svojih jutranjih 200 sklec. Obula sem super superge in že v minutki bila pri vnukih. Skupaj s svojimi sedmimi vnuki sem odšla v šolo na dan odprtih vrat. Pri učiteljici Zali Ribič, ki je hčerka Patricije Ribič, smo se učili osnove robotike.

Maja Jelen

ALMIRA

Na postelji leži
žalostno dekle,
vedno se seli,
vsega ji že dosti je.

Vdaja se razvadam,
ker težko vključi se;
zameri tudi staršem,
saj razumeta je ne.

Z lažmi hotela
rešit´ je težave,
zabredla pa je še
globje dol med vrage.

Iz brezna pa reši
skrivnostna jo moč,
ji napolni srce,
da izgine obroč.

Maja Kuhar
Risala je Ana Krajnc

LJUBEZENSKA PESEM

Ti si kakor lep dan,
ves nežen in zaspan.
Kot sonce žariš
in v mojih sanjah letiš.

Srce mi razbija,
ko te vidim, slišim in poljubim.
Lepa si, to je resnica
in zame si mirna ptica.

Gal Sušec
Risala je Nika Verdnik

Koliko besed s korenom -del- najdete v naslednjih spisih?

SPIS O MOJSTRU MIHI

V mestu je živel podjetnik Miha, ki je imel delavnico, v kateri je preživel veliko časa. V delavnici je obdeloval razne lesene in kovinske predmete. Ker je bil znan po zelo dobrih izdelkih, se je za njegovo delo zanimalo vedno več ljudi. Zaradi tega je moral zaposliti delavca Toneta. Nekega dne so poklicali mojstra Miha, da bi obnovil otroško

igrišče. Ko si je Miha ogledal staro igrišče, je sprevidel, da sama s sodelavcem Tonetom ne bosta kos nalogi. Zato je Miha poklical na pomoč prijatelje. Naslednji dan je delavska ekipa pričela z delom. Ker je moral mojster Miha velikokrat iti po drugih opravkih, se je odločil, da bo Tone delovodja skupine, ki je delala na otroškem igrišču. Na igrišču so začeli z izdelovanjem različnih otroških igral, med katerimi so bila tudi takšna, ki so delovala na električni pogon. Ampak, ker v njihovi skupini niso imeli mojstra za elektriko, je moral mojster Miha le-tega poiskati. Skupaj z njim so potem položili električne kable, potrebne za delovanje igral. Ob otroškem igrišču je bil velik sadovnjak. Veliko težav so imeli pri postavljanju ograje, saj so veje sadnega drevja, polne zrelih sadežev, visele na otroško igrišče. Za velik otroški peskovnik, ki je bil poleg sadovnjaka, so morali pripeljati veliko mivke. Odločili so se, da mivko pripeljejo kar s tovornjakom.

Po zaključku dela pri obnovi otroškega igrišča je podjetnik Miha povabil celotno delovno ekipo na večerjo, saj je bil zelo zadovoljen z njihovim delom. Hkrati jim je podaril še denarno nagrado. Celotna ekipa je bila enotnega mnenja, da je podjetnik Miha najboljši delodajalec.

Miha Orož

Nekega prekrasnega dne sem se zbudil v prekrasni dan. Šel sem ven in zadihal ta podeželski zrak, ptice so pele in žvrgolele, na kratko, bilo je odlično.

Pa sem mislil, da lepše ne more biti, ko zaslišim hrup bagra in raznih strojev. »Glej ga no,« sem si rekel, »saj obnavljajo igrišče.« Vsi samo nekaj kopljejo in vozijo sem ter tja. Polno nekih delavcev in med njimi tudi ena delavka. No, redkokdaj vidiš žensko v delavski uniformi. V glavnem, povsod je polno nekega dela. Vse teče lepo in prav, ko zagledam, da se dva sodelavca prepirata. Me pa res zanima, kaj je med njima. Takoj sem stekel tja in ju vprašal, kaj se je zgodilo, da se tako prepirata, ko mi prvi reče, da je začel drugi, drugi pa, da je začel prvi. In prepir se je nadaljeval, dokler ne zakričim: »Stop!« Pomirita se, najprej eden, nato pa še drugi. »No, kaj se je zgodilo?« vprašam. Prvi delavec odgovori: »Stroj se je pokvaril, zdaj pa sem vsega jaz kriv.« Drugi mu takoj vskoči v besedo: »Ne, ne, nisi ti kriv, jaz sem! Pa saj to ni več važno. Delodajalec naju je oba grdo nadrl, zdaj pa meni, da izdelek ne bo popoln. Rekel je, da če izdelava ni dobra, tudi izdelek ni. Tako kot pri kmetih na njivi, če delo ni pravo, tudi pridelka ni.« Prvi delavec je še poklapano dodal: »Delovodjo zdaj skrbi, da ga bo delodajalec odpustil in kriva bova midva.« Pokimal sem z glavo in jima ponudil pomoč: »Pa poglejmo, kaj je narobe. Hmmmm … Aha! Že vem! Hahaha! Sploh ni kaj hujšega, samo majhna žička se je premaknila.« Hitro sem popravil žičko in preizkusil, če stroj dela. Vžgal je v trenutku! »Bravo,« sta zaklicala delavca in se mi vesela zahvalila. Tudi delovodja se je že nasmehnil in le dodal: »Zdaj pa hitro na delo.« Delavci so zavihali rokave, jaz pa sem seveda moral v šolo preveriti, kako pa gre delo od rok učencem. Delovanje oz. učenje teče kot po maslu, tudi izvedba je odlična, tako da danes bolje res ne more biti. Konec srečen, vse srečno, v tako dobrem dnevu ne more iti nič narobe. Naredil sem dobro delo in še zabaval sem se. Za konec naj vam povem še to, da je takšen vsak moj dan, če se le zbudim z nasmeškom na obrazu. Takšne dneve želim tudi vam.

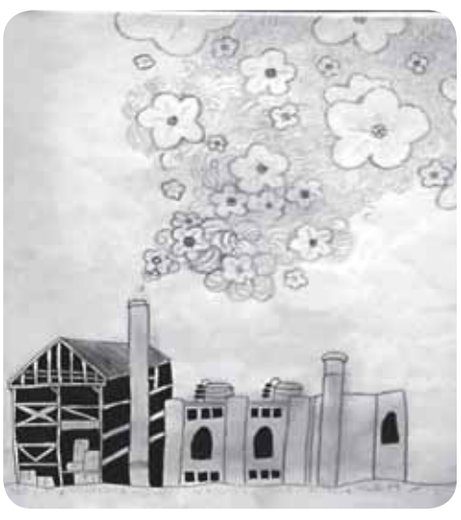

Nejc Polič

Risala je Petra Planinšič

KAJ POČNEŠ, KO SI V PENZIJI?

Drugošolce smo povprašali, kaj menijo, da počnejo upokojenci? Vprašanje je bilo kar težko in sedemletniki so priznali, da še nikoli niso razmišljali o tem. Preberite si njihove izjave.

- Doma si in piješ kavico in uživaš. *Matija Žokš*
- Delaš stvari iz lesa, tako kot moj deda. *Tine Podlesnik*
- Sekaš drva, zlagaš drva … To je vse. *Jošt Kaiser*
- Ko si v penziji, imaš krave in jih molzeš. *Taja Črešnik*
- Penzionisti so v penziji. *Jerca Bernhard*
- Penzionisti dobijo vsak mesec denar – penzijo. Nekaj denarja dajo tudi svojim vnukom. *Tilen Kirbiš*
- Penzionisti doma kuhajo, pomagajo svojim ženam … Ojoj, sploh nimam več kakšnih idej. *Žiga Hartman*
- Moj deda kuha, pripravlja malico, skrbi za čebele. *Kiara Kotnik*
- Moja babica si je zlomila ramo, ko je padla, zato je zdaj v zdravilišču. Drugače pa je moja babica zeliščarka. *Ema Krajnc*
- Ko si upokojenec, skrbiš za živali, čistiš, hodiš k Pikapolonicam. *Saša Karničnik*

KAJ PA DELAMO OTROCI?

- Upokojenci kuhajo kosilo, zlagajo drva, čistijo in pazijo na svoje vnuke. *Niki Vidmar*
- Vozijo otroke v Maribor po nakupih. *Jan Prah*
- Upokojenci celi dan ležijo in počivajo in rešujejo križanke. *Andraž Mert*
- Deda počiva in včasih čuva svoje vnuke, babica pa koplje v vrtu. *Jure Kraner*
- Moja prababica dobro kuha. Najbolj je, ko mi speče slastne buhtlje z marmelado. Enkrat mi je dovolila, da ji pomagam, dala mi je testo in sam sem si naredil buhtelj. *Maj Fišer*

SPOŠTOVANI BRALKE IN BRALCI ČASOPISA UPOKOJENEC!

Šest let je minilo, odkar sem prepustil vodenje občine novi ekipi. Zato se mi zdi primerno, da opozorim na projekte, ki so ostali v predalu in za katere mislim, da so še kako potrebni. Ponovno poudarjam, da ni moj namen kritiziranje, temveč opozarjanje na stvari, ki so ob menjavi lokalne oblasti zastale.

- **Dokončanje sistema odvajanja odpadnih vod.** V načrtu razvojnih programov so ostale nerealizirane, a načrtovane naslednje etape: trško naselje ob obnovi državne ceste, dolina Slepnice in Činžat po dokončanju vodovodnega sistema. Glede na to, da se obnova ceste skozi trg nerazumno oddaljuje, da Činžat in Ruta še vedno nista priključena na novi vodovodni sistem, bi bilo mogoče že pred leti načrtovati gradnjo v Slepnici. To je še posebno pomembno, ker evropska zakonodaja zahteva v prihodnje izgradnjo malih čistilnih naprav na območjih, ki niso pokrita s kanalizacijskim sistemom. Ker je bil za Slepnico sprejet operativni program izgradnje kanalizacije in se bo obvezno priključiti nanj, ko bo zgrajen, me zanima, kako bo občina postopala glede zahtev iz naslova evropske zakonodaje. Nerazumno bi bilo graditi individualne čistilne naprave za nekaj tisoč evrov na območju, kjer je predvidena gradnja kanalizacije. Krajani Slepnice zato pričakujemo, da občina v proračunu za leto 2016 načrtuje proračunska sredstva za izgradnjo navedenega odcepa! V povezavi s projektom kanalizacije bi opozoril na dejstvo, da nekaj gospodinjstev do danes ni poravnalo priključnine oziroma komunalnega prispevka iz naslova kanalizacije, in to v posmeh vsem 600 zavezancem, ki so to obvezo poravnali. Prav tako nimam informacije, ali so obvezo poravnali posamezniki, ki so bili zaradi socialnega statusa dajatve oproščeni, dokler se jim premoženjsko stanje ne izboljša. Prepričan sem, da na teh evidencah ne dela nihče.
- **Pričetek obnove državne ceste skozi trško naselje.** V državnem programu obnove cest je bil dogovorjen pričetek del v letu 2013. Močan argument, da se ta termin obdrži, je bila predvsem izgradnja kanalizacijskega sistema in obnova vodovoda skozi naselje. V ta namen je bil že v letu 2005 pregledan celotni kanalizacijski sistem za odvajanje meteornih vod, ki trenutno služi tudi za potrebe odpadnih vod. Ocena revizije je bila, da bodo obstoječi jaški in cevi zdržali maksimalno deset let. Ker v naselju nimamo ločenega sistema odvajanja

odpadnih in meteornih vod, čistilna naprava ne deluje optimalno in občani plačujemo višjo takso za obremenjevanje okolja, kot bi bilo potrebno, saj se ob neurjih na čistilno napravo izlivajo tudi meteorne vode, ki zavirajo postopke čiščenja. Zato mi je nerazumljivo, da se sedanje vodstvo ni dovolj zavedalo problemov v povezavi z obnovo ceste in ni storilo vsega, da bi se obnova končno pričela. Pomikanje pričetka del v prihodnost lahko ima neslutene posledice za lokalno infrastrukturo in uporabnike komunalnih storitev.

- **Dom starostnikov.** Ko sem odhajal v vrste upokojencev, sem ob zaključku štirih županskih mandatov moral priznati neuspeh pri projektu izgradnje doma starostnikov. Mislim, da je trenutno v Sloveniji edino Upravna enota Ruše ostala brez tovrstne infrastrukture. Vrsto let smo se med občinama Ruše in Lovrenc na Pohorju dogovarjali, kje bi naj stal novi dom za ostarele, na koncu je prišlo do soglasja, da bo lokacija matičnega doma v Rušah, izpostava tega doma pa v Lovrencu. To je še posebej pomembno, ker smo ob delitveni bilanci med občinama dosegli dogovor, da se delitvena bilanca podpiše v predlagani obliki, pod pogojem, da bo lokacija doma v Lovrencu na Pohorju. Žal se je takratno vodstvo občine Ruše požvižgalo na dogovor in zaradi tega je prišlo do večletnega dogovarjanja o prepotrebni investiciji. Ko sem leta 2010 končal zadnji županski mandat, so bili na Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve končno sprejeti potrebni dogovori, občini sta morali le najti investitorja, država pa bi podelila koncesijo. V novem mandatu 2011 sta v Rušah in v Lovrencu zasedla županske funkcije kandidata iz vrst socialnih demokratov. Prepričan sem bil, da bosta lažje sodelovala in se maksimalno potrudila, da omenjeni projekt pripeljeta do realizacije. Obema sem pri tem ponudil pomoč, ki je bila predvsem z lovrenške strani zavrnjena, na projektu pa se ni naredilo nič. Tako smo verjetno zamudili zadnji voz in bomo naše starostnike, ki so vse življenje preživeli na deželi, pošiljali umirat v mesto.
- **Informiranje v občini.** Ena od osnovnih nalog v lokalni skupnosti je informiranje občanov s strani vodstva občine. Te naloge smo se v prvih treh mandatih še kako zavedali. V te namene smo izdajali lokalno glasilo Informator, sofinancirali smo dejavnost lokalne TV hiše, ki je v kraju snemala vse pomembne dogodke in vse seje občinskega sveta. Na lovrenški spletni strani so se pripravljale informacije župana, kjer je bilo mogoče spremljati delo župana in uprave v časovnem obdobju med dvema sejama občinskega sveta. Občani so se lahko obračali s svojimi vprašanji na vodstvo občine po elektronski pošti in nanjo se je tudi sproti odgovarjalo. Seveda je najlažje in najceneje na spletni strani objaviti nekaj novic, do katerih velika večina, predvsem starejših občanov, nima dostopa. Mogoče pa je tako pametneje, saj ni potrebno odgovarjati, če nihče nič ne vpraša?!
- **Občinski prostorski načrt**. Zadnji dokument, ki sem ga leta 2010 podpisal, je bil prav sklep o pričetku obravnave OPN. Po petih letih zadeve še nismo pripeljali do konca. Vem, vse je kriva država. To preprosti ni res! Skozi plan želimo spraviti stvari, ki jih ministrstvo zaradi sprejete zakonodaje ne more potrditi. Tudi v času mojega županovanja se je to dogajalo (primer malih hidroelektrarn). Toda takrat nismo trmasto vztrajali in se v nedogled pritoževali. Preprosto smo sporne zadeve izvzeli in tako celotni plan ni bil talec raznih individualnih želja. Predstavljate si, da podjetnik pet let čaka na možnost izdaje gradbenega dovoljenja na osnovi novega plana za izgradnjo poslovnih prostorov. Polna usta so nas o podpori gospodarstvu, na tak način temu gospodarstvu pač ne pomagamo.
- **Vodovodni sistem**. V mojem zadnjem mandatu smo pripravili projekt izgradnje vodovodnega sistema za potrebe Činžata in Rute in povezavo z Lovrencem na Pohorju (črpališče v Kurji vasi). Projekt je v drugi fazi predvideval tudi izgradnjo rezervoarja pri Hojniku na vodu iz Vrelenka. Vemo, da na tej relaciji nimamo dovolj kapacitet za hrambo vode, še posebej, ker je nova povezava z Ruto in s Činžatom omogočila napajanje vodohrana na Ruti iz lovrenških zajetij. Iz mariborskega vodovodnega sistema bi vodo zajemali samo v primeru pomanjkanja v lovrenškem sistemu. Zato mi je nerazumljivo, kdo in zakaj je sprejel odločitev, da se vodohran pri Hojniku ne izgradi. V zadnjem obdobju opažamo, da je voda v lovrenškem sistemu vedno bolj pogosto močno klorirana. Nikjer nisem zasledil nobenega pojasnila, kje in zakaj prihaja do onesnaženja. Tudi to je ena od nalog občine in ne nepomembna, saj gre za zdravje ljudi.

Zaključujem svoj prispevek s predpostavko, da občinska uprava ni več sposobna izvajati vseh nalog, ki ji jih nalaga zakonodaja iz preprostega razloga, saj zaradi šikaniranja (mobinga) s strani vodstva občine vedno več zaposlenih išče pomoč pri psihiatru. To pa je specifika zadnjih dveh mandatov. V obdobju, ko sem opravljal funkcijo župana, so zaposleni hodili le k zobozdravniku! Upam, da bo aktualno vodstvo občine spoznalo, da se tako ne vodi lokalna skupnost in niti nobena druga organizacija, ne glede na to, ali je v zasebni, državni ali lokalni lasti.

Z zaposlenimi se tako ne dela, na tak način se uničuje pretekle napore in vlaganja v strokovne kadre. Ne nazadnje je to skrajno neodgovorno do občanov, ki si želijo predvsem uspešno delo župana in občinske uprave, saj je le-to garancija za dvig standarda v lokalni skupnosti. To pa je bil tudi edini namen ustanovitve samostojne občine v preteklosti.

Lovrenčankam in Lovrenčanom želim ob iztekajočem letu 2015, da se zavemo svojih pravic pa tudi odgovornosti, ki jih imamo do skupnosti, ki ji pripadamo. To pa pomeni, da opozarjamo na napake z željo, da se stvari postavijo na pravo mesto. Blagoslovljen božič in uspešno 2016!

Lovrenc na Pohorju, oktober 2015

Franc Ladinek,
nekdanji župan

ČLOVEŠKO DOSTOJANSTVO

Koliko je vredno človeško dostojanstvo? Odvisno koga vprašaš. Nekateri ga vrednotijo glede na to, koliko imaš, toliko veljaš. Drugi spet po svoji storilnosti, koliko narediš. Spet drugi človeško življenje vrednotijo celo manj, kot je vredna žival. Zakaj? Morda zaradi slabih izkušenj z ljudmi, ampak dejstvo je, da je edino človek narejen po božji podobi in podobnosti. Edino človek ima neumrljivo dušo, ima svobodo v pravem pomenu besede (lahko se odloči, ali bo se postil ali ne, tega žival ne zmore), ima pa tudi v polnosti razvit razum (živali ga imajo do neke mere, niso pa sposobne vzpostaviti kulture, civilizacije). Res je, da je lahko človek včasih slabši kot žival (vojne itd.), ampak to samo zaradi tega, ker je edini sposoben ustvarjati, in sicer tako največje dosežke sveta kot tudi najhujše zločine. Samo spomnimo se blažene matere Terezije. Kljub temu da je bila katoličanka, jo prepozna ves svet kot mater, kot tisto, ki se je razdajala za druge, ki se je žrtvovala za druge. Na žalost se ti pozitivni primeri velikokrat izgubijo v poplavi črnih kronik, v poplavi rumenega tiska. Zato smo povabljeni, da skušamo na svet gledati pozitivno. Kljub vsem nasprotovanjem, kljub vsem težkim stvarem, ki se dogajajo, je pomembno, da je človek zazrt v prihodnost. Zazrt v to, da je življenje lepo. Res, da je to težko videti, ko je človek bolan, ko mu pešajo moči, zato je toliko bolj pomembno, da vrednotimo življenje in ga spoštujemo od spočetja do naravne smrti. Evtanazija je en pojem, ki se vedno bolj pojavlja. Gre za t. i. »smrt iz usmiljenja«. Češ, zakaj bi star človek trpel, pa mu dajmo injekcijo, mu skrajšajmo trpljenje. Evtanazija se je uveljavila v nekaterih zahodnih državah, npr. v Belgiji in Nizozemski. Na žalost od tam poročajo o velikih zlorabah, ki se dogajajo. Namreč, marsikateri mladi želijo človeka (starejšega), ki mu je v napoto, po domače rečeno odstraniti. Ker včasih tega starejši ljudje ne sprejmejo (da bi jih ubili z evtanazijo po legalni poti), to mlajši dosežejo, kljub temu da starejši sploh ne privolijo v to, niti ne podpišejo. Ampak, ker je evtanazija legalna, nihče ne odgovarja. To pomeni, da jim zdravnik lahko da injekcijo, ne da bi sploh privolili v to. Zato mnogi starejši ljudje bežijo iz teh dežel v Nemčijo, kjer je na meji zrastlo, ravno zaradi tega, veliko domov za ostarele. Evtanazija ni nikoli sprejemljiva. Kdo sem pa jaz, da lahko drugemu vzamem življenje? Da se »igram« Boga in odločam o tem, kdo bo živel in kdo ne. Vsak človek ima svoje dostojanstvo. Tudi starejši ga imate. Imate svojo vrednost že samo zato, ker ste ljudje! Kakor hitro se človek začne »igrati« Boga, prihaja do zlorab. Tega ne smemo dovoliti. Nikoli!! Samo spomnimo se svetega Janeza Pavla II., ko je že bil čisto bolan, ko so se nekateri ljudje zgražali, češ, kaj se gre, da ne odstopi. Ampak glejte, on je hotel pokazati ravno to, da je človek vreden, da ima svoje dostojanstvo, da ima svojo vrednost. Tudi če je onemogel, tudi če je priklenjen na bolniško posteljo, tudi če je dementen, tudi če je na invalidskem vozičku. Noben človek ni brez vrednosti! Vsak človek pa zmore moliti, lahko moli. Tako da dajmo raje moliti za druge, pomagajmo jim s svojo molitvijo. Da bodo lažje prenašali trpljenje. Če pa že trpimo, darujmo to trpljenje za Cerkev, za naše mlade, za našo bodočnost, za to, da bomo znali sprejeti tudi trpljenje. Mnogi ljudje si želijo, da bi takoj umrli, da jim ne bi bilo treba trpeti. Na žalost trpljenje izgublja svojo vrednost. Seveda nobeden noče trpeti, ampak včasih pa je lahko trpljenje v eno pomoč, oporo. Vemo, pregovori pravi, kar te ne uniči, te naredi močnejšega. Dajmo torej drug drugemu biti v veselje, v radost. Bodimo pokončni, bodimo tisti, ki jih nosi On, nosi tisti, ki nas je ustvaril iz Ljubezni in nas vsakega posebej neizmerno ljubi. In skupaj s svetim Pavlom lahko rečemo: »Vse zmorem v Njem, ki mi daje moč!«

Vaš župnik
Damjan Mlinarič

ROČNODELSKI KROŽEK PIKAPOLONICA 2014/2015

Čas zelo hitro beži. Minilo je leto, odkar sem pisala za časopis Upokojenec in zopet je čas, ko pripravljamo prispevke za ta časopis. Napisala bom, kaj vse smo delale Pikapolonice v tem času – enem letu.

Kot vsako leto, ko se zberemo prvi četrtek v mesecu oktobru v osnovni šoli, smo se tudi prvi četrtek v oktobru, 2. 10. 2014, zbrale v osnovni šoli in naredile načrt za razstavo konec maja oziroma na začetku junija 2015 in se dogovorile, kaj vse bomo delale ter da bomo sodelovale v kraju in izven, če bo treba. Dogovorile smo se tudi za rdečo nit razstave. Odločile smo se, da vsaka izveze prtiček za steno z napisom, po lovrenško »hangerli«, kakršnega so včasih imele naše mame in babice. Ostale izdelke za razstavo pa napravi vsaka članica po svoji presoji.

Dogovorile smo se za sodelovanje na 3. mednarodnem festivalu vezenja v Velenju v mesecu oktobru 2014. Rdeča nit festivala so bila oblačila, zaradi tega smo potem sodelovale tudi na modni reviji.

6. 11. 2014 smo začele krožek za osnovnošolce. Zopet smo bile prijetno presenečene, ker se jih je prijavilo tako veliko število. Zelo so bili pridni in pridno delali, kar so pokazali na naši skupni razstavi maja in junija 2015. V mesecu decembru, 22. 12. 2014, smo sodelovale s svojimi izdelki na božičnem sejmu. V mesecu marcu, 14. 3. 2015, smo se odzvale na vabilo plesne skupine Habibah in sodelovale na njihovi prireditvi z modno revijo, kjer smo predstavile svoje izdelke – bluze in jopice. V tem mesecu smo sodelovale tudi na velikonočnem sejmu, 28. 3. 2015. V aprilu smo sodelovale s trgovino Mercator Lovrenc, pripravile smo razstavo naših izdelkov (od 1. 4. do 30. 4.

2015). Naslov razstave je bil »Radi delamo dobro«. Prav tako smo 26. 5. 2015 sodelovale pri projektu trgovine Mercator Lovrenc z naslovom »Živijo sosed«.

Za konec smo pripravile razstavo svojih letošnjih izdelkov. Razstava ročnih del Pikapolonic in Malih pikapolonic je trajala od 5. 6. do 7. 6. 2015. Bila je zelo obiskana in v knjigi vtisov je polno pohval. Zelo so hvalili izdelke Malih pikapolonic. Po zaključku razstave smo si privoščile malo počitnic in ekskurzijo v Kumrove.

Preden smo začele s krožkom v oktobru 2015, smo se pridružile JSKD Ruše na razstavi treh občin Ruše, Selnica in Lovrenc. Razstava je trajala od 11. 9. do 14. 9.2015.

Oktober je tu in me se pripravljamo na jubilejno razstavo. Naslednje leto v maju praznujemo srebrni jubilej – 25 let našega druženja.

Lep pozdrav od Pikapolonic

Milena Fornezzi

ZELIŠČARSKI KROŽEK SRČNA MOČ

Čisto nič ni bilo.
Samo laz. Goličava.
Potem se je v sinje nebo
pognala zelena trava.

Tako je napisal Tone Pavček v svoji pesmi Trava. Toda sredi te zelene trave se za nas zeliščarje skriva veliko zdravilnih zelišč. Še vedno segamo po njih, še vedno jih sušimo za dobre zdravilne čaje, izdelujemo napitke, namaze in mazila. Vedno znova sredi te zelene trave odkrijemo nekaj novega. Brez znanja pa bi bila naša potepanja v naravi le sprehod. Če pa želimo v naravi kaj koristnega nabrati, moramo rastline dobro poznati in jih nabirati tako, da jih ne uničujemo in seveda tudi ne narave. Zato smo organizirali srečanje z znanim zeliščarjem Borutom Cerkveničem. Odšli smo k stoletni lipi in skupaj z njim

spoznavali divja užitna zelišča. V Prireditvenem centru smo nato nadaljevali z delavnico – Priprava namazov in različnih omlet. Tako smo dopolnili svoje znanje in pridobili nove izkušnje. Po nove izkušnje smo odšli tudi v botanični vrt Pivola v Maribor, kjer smo se udeležili predavanja o samo oskrbnem vrtu.

Veseli smo, da lahko svoje znanje posredujemo tudi otrokom. Z otroki iz vrtca smo se dobili pri naši zeliščni gredi ob Čebelarskem domu in jih seznanili z zelišči, ki tam rastejo. V šestem razredu Osnovne šole Lovrenc na Pohorju smo v projektu Vseživljenjsko okolje otrokom predstavili plevel kot zdravilno zelišče. Pred šolo smo jim v korita nasadili nekatera zelišča, ki jim krasijo okolico, hkrati pa jih otroci lahko večkrat opazujejo.

V letošnjem letu smo svoje znanje posredovali tudi članicam gasilskih društev iz podravske regije. Pri Čebelarskem domu smo zanje pripravili delavnice – Spoznavanje zdravilnih rastlin ter kuhanje mazil.

Dobro poznani smo po naših dobrih zeliščnih namazih in sokovih. Veseli smo, da jih vedno bolj cenijo tudi otroci. Radi se odzovemo vsakemu povabilo v kraju. Tako smo s svojimi namazi in napitki pogostili prisotne na pravljičnem pohodu za otroke, ki ga je organizirala Knjižnica Lovrenc na Pohorju, na prireditvi Pogovor s knjižničarji,

ki so v knjižnici delali nekoč, na prireditvi Mariborske knjižnice v Lovrencu – dnevi Mariborske knjižnice, pri projektu Živijo sosed, ki ga je izvedla prodajalna Mercator, na Dnevu druženja vseh generacij v Osnovni šoli Lovrenc na Pohorju in na Osnovni šoli Prežihovega Voranca Maribor. Z namazi in napitki smo pogostili vse nastopajoče na Renejevem koncertu, ko je naš talent zbiral sredstva za novo harmoniko in še goste okrogle mize z ministrom Židanom – Samooskrba v Podravju. Leto bomo zaključili z našo, sedaj že tradicionalno, čajanko in novoletno večerjo v mesecu decembru.

Za zeliščarski krožek
Jana Kraner

BOG LONAJ, HANIKA

(Utrinek spomina na Haniko Ropič)

Bila je dobra vila.
Pred pol stoletja je odšla.
Je njena sled okvir podobi,
mladost iz nje mi šepeta

Naša lipa je v vetru šelestela in pahljače vej so Haniki po naporni poti vračale izgubljene moči. Po malici smo obsedele v senci, ki v vročih julijskih dneh tako dobro dene.

»No, zdaj bi pa lahko šla še do Koha ali do Rebernika.«
»Nikamor več! Vesela sem, da si tu.« Mamino zadovoljstvo je bilo očitno in morda sem ji še jaz pritegnila.
Tedaj se je Hanikin pogled ustavil na meni in naslednji trenutki so bili moji.
»Zelo si zrasla. Kite pa si porezala, seveda. Kako je v šoli v Mariboru?«
Pri odraslih nikoli ne veš, kaj naj rečeš, ko vsi vidijo le spremembe na tebi, sem v zadregi ugotavljala. Nerodno mi je bilo in zmedeno sem odgovarjala. Sem pa občutila, da me ima rada in da ji je do pogovora. Potrudila sem se in skrila zadrego. Četudi Hanika ni imela svoje družine, je znala ravnati z otroki. Z njimi se je ukvarjala v premožnejših družinah in ko se je upokojila, je pri eni od njih tudi ostala.
»Naša frajla se samo uči, zdravnica bo,« je ponosno dejala mama.

Na mamino vzpodbudo je sledila v kuhinjo, jaz pa sem izkoristila priliko in šla s skodelico ob vrt po ribez. Mama je odločila, da je prav, če ponudi po gobovi juhi in ajdovih žgancih še posladek. Ta je bil tega dne moja skrb.
Hanika ima rada borovnice in ribez s sladkorjem. Le kdo bi se branil?
Hitro sem se vrnila in prebrala še borovnice, ki sem jih

nabrala že zjutraj.
Ob pripravi kosila je bilo prijetno klepetati, vendar sem Haniko vselej še raje poslušala. Po novicah je sledilo:
»Hoj, Marta, se spomniš tistega, ko so jagri prinesli k Murnu kofe, da ga naj Urša skuha?
Ko so prišli nazaj, bi ga radi pili, pa je rekla, da je še vedno trd?« Zvonek Hanikin hi, hi je vel od štedilnika.
»Seveda! Še kje drugje se bi tako zgodilo,« je trdila mama zelo resno. Ni ji bilo do smeha.
»Kofe sva znali pri Kasjoku skuhati, kajne Marta?« Po kratkem premoru pa: »Bolj malo pa sva ga spili.«
Mama je le prikimala. Za nekaj trenutkov sta obe utihnili. Verjetno so jima misli poromale kakšni dve desetletji nazaj, ko sta obe delali v isti hiši in stkali trdno prijateljstvo.

Tedaj je zadišalo, saj je Hanika pražila kavo. Postala sem radovedna.
»Le glej, da boš znala! Po kosilu jo bova skuhali.«
Takrat sem menda prvič videla surovo kavo in spoznala, kako jo je treba pripraviti.
Tudi jaz bi jo kuhala kot Urša, sem pomislila.
Doma smo imeli Knajpovo in Frankovo kavo. Spomnila sem se, da je med vojno in tik po njej mama pražila oves in ječmen, nekoč celo olupljen hrastov želod. Pravili so, da je želodova kava zdrava, ker je trpka. Nobena pa ni tako dišala.

»Justa mi jo je prinesla za god. Nekaj let je nismo niti videli, kaj da bi jo pili. Saj je ni bilo,« je zatrdila.

»Potem jo pa prineseš meni,« je bil mamin ljubeznivi očitek.
»O, v nedeljo smo jo že pile: Frava, Justa in jaz pa še gospod. Tole pa sem prihranila zate. Malo prej bomo praznovale tvoj god. Pile jo bomo na tvoje zdravje in srečo.«
Objela je mamo in ji stisnila poljub na lice.
»Hanika, dobra duša si. Bog lonaj!«
Ne, kava, Hanikina ljubeznivost je tisto, kar naj bog poplača, sem razumela. Tedaj sem pomislila na svoj denar in na kavo, ki bi jo rada privoščila mami, ko bo njen praznik.
Kje neki jo je pa Justa dobila? Gotovo iz Amerike. Tam pa nimam nikogar.

Popražena kava je popoldan dočakala zaprta v mali pločevinasti škatli. Po kosilu sem jo zmlela v tistem starem lesenem mlinčku s predalčkom spodaj. Potem sva jo s Haniko kuhali. Dotlej si nisem predstavljala, da je kuhanje kave taka umetnost.
Ona je šarila med skodelicami in, kot da govori sebi, modrovala:
»Potrebovali bi manjše skodelice, pa bo v najmanjših za vsako le do polovice.«
Šteli sva žličke kave in sladkorja, pogreli oboje v lončku, da je zadišalo in zalili s kropom.
»Ko se ti kava zasmeje, jo pomešaj in odstavi!«
Debelo sem gledala in mešala, kava pa je lezla proti robu. Ona je še ujela pravi trenutek, zgrabila lonček in ga odstavila.
»Vidiš, skoraj se ti bi krohotala. No, še sva jo ujeli.«
Nič ni očitala, a kavin in Hanikin smeh se mi je zarisal v spomin.

»Kava je le za odrasle. Malo manj sem ti je dala,« je rekla, ko jo je nalivala.
Mama je prilila še mleko. Radovedno sem okušala prvi požirek. Ne vem, ali je bila kava tisto čarobno. Bilo pa je posebno doživetje izkušnje in vonja odraslosti v teh nekaj požirkih prave kave. Nič mi ni bilo več nerodno in prvič sem se počutila enakovredno v družbi odraslih.

Rozika Močnik (Dover)

NAŠ ROD

Ne vem, kje se naš rod začne.
Tam, davno nekoč, tam daleč nekje.

Kakšni so bili ti ljudje?
Kdo ve? Nihče ne ve.

Vem le to, da brez njih
tudi mene in mojih ne bi bilo.

Rozika Močnik (Dover)

OČE

Moj oče je bil kovač.
Za železo je imel težke roke,
srce za dom in nas otroke.

Bil je iskriv kremen,
razgreta kovina na nakovalu,
tršat na strmem bregu.

Imel je črne, ožgane dlani
in kot mah mehko dušo.
Želela sem mu biti podobna.

Rozika Močnik (Dover)

MAMA

Če kdaj po kruhu zadiši, jo vidim.
Zgarana vsa v nebo strmi.
V nasmehu, kruh med druge razdeli.
Nate! Jedla sem že sama.

Prijazna, zlata mama,
vestalka našega ognjišča, tiha, vdana.
Trpotec naš, ko je bolela rana.

Ko spet v spominu zaživi,
ali v sanjah se prikaže,
dobrote polne so dlani,
pogum ji sije iz oči.
Mama, moja mama.

Rozika Močnik (Dover)

MISLI

RAZOČARANO SRCE

Če je človek v življenju razočaran, to težko preboli. Bolečina se samo potuhne v objemu kakšnih osamljenih dni. Kakor vulkan izbruhne in teče kot lava skozi srce. Na dan privre skozi oči, se zalesketa in po licu spolzi. Tiho kane na tla, izgine in človek ima le še polovico srca in morda še lepe spomine.

PRAZNIČNA ŽELJA

Kaj za prazničnimi vrati čaka nas, ko razigrano bo čas prestopil letni prag? Bo jutro s soncem obsijalo, bo z mehkim perjem nam postlalo, bodo novi časi zlati?
Zlati bodo, če sivino vsakdanjo si sami pozlatimo. S poštenim delom in z dobrino ter s smehom vdihnemo lepoto in s prijateljstvom iskrenim, sreče in toplino zaželimo. Takih časov, zlatih časov, si na svetu vsi želimo!

VOŠČILO

Nasulo nam bele snežinke je v naše dlani, ko staro se leto poslavlja. Naj vsakdo svoj košček sreče ulovi, se želja v nas tiha obnavlja.
Podajmo zato si zdaj roke prav vsi, toplini brž srce odprimo, da grelo nas leto bo novo vse dni, iskreno si zdaj zaželimo.

Misli napisala Vlasta Šmigoc

POMOČ NA DOMU V LOVRENCU NA POHORJU – UVOD V DOLGOTRAJNO NEGO IN OSKRBO

Slovenija sodi med države, kjer beležimo dolgo pričakovano življenjsko dobo, žal pa temu ne sledijo v enaki meri tudi pričakovana leta zdravega življenja. Konec leta 1995 je v Sloveniji delež ljudi, starejših od 65 let, v celotnem prebivalstvu znašal 12,5 %, leta 2008 je ta starostna skupina predstavljala že skoraj petino prebivalstva, do leta 2060 pa naj bi se delež starejših od 65 let povzpel na 35 % ali celo višje. Danes v svetu najhitreje narašča starostna skupina najstarejšega prebivalstva, torej skupina tistih prebivalcev, ki so že dosegli starost 80 let. Ta starostna skupina predstavlja več kot desetino (11 %) vseh starejših prebivalcev sveta, do sredine 21. stoletja naj bi po pričakovanjih dosegla že petino (več kot 19 %) vseh starejših.

S hitro starajočim se prebivalstvom so povezani številni družbeni in politični izzivi, zato je ohranjanje aktivne in zdrave populacije do starosti in v starosti izjemnega pomena za sodobno družbo. Pri tem predstavlja izgradnja celovite socialne politike tako doma kot v okviru Evropske unije predpogoj za gospodarsko uspešnost družbe in blaginjo njenih prebivalcev.
Kot odziv na omenjeno problematiko Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS pripravlja celovito strategijo za aktivno in zdravo staranje v Sloveniji. Njen namen je prispevati k naložbam v zdravje in blagostanje ljudi ter k povečanju let zdravega in neodvisnega življenja, s tem pa tudi starejšim omogočiti daljše udejanjanje svojega potenciala za delo. V ta namen je bil ustanovljen projekt AHA.SI.
Namen projekta AHA.SI je priprava podlag za vključitev v »Strategijo« na treh vsebinskih področjih, in sicer:
1. podaljšano zaposlovanje in odloženo upokojevanje,
2. aktivno in zdravo staranje za aktivno in zdravo starost,
3. podpora samostojnemu bivanju v domačem okolju ter dolgotrajna oskrba in nega.

Dolgoročen cilj projekta je vsem prebivalcem Slovenije z različnimi ukrepi omogočiti bolj aktivno in zdravo starost (povzeto po AHA.SI).
Podlage za oblikovanje ukrepov, indikatorjev in priporočil za reforme temeljijo na pregledu literature ter domačih in tujih dobrih praks. Med petimi slovenskimi občinami je kot primer dobre prakse za podporo k pripravi Zakona o dolgotrajni negi in oskrbi bil izbran tudi Zavod za patronažo in dolgotrajno nego in oskrbo, Hriberšek Danica, Lovrenc na Pohorju, kar bo doprineslo k večji možnosti implementacije predlaganih rešitev v slovenskem prostoru.

Primer dobre prakse za dolgotrajno nego in oskrbo pa je možen le z dobrim delovanjem socialno varstvene storitve pomoč na domu ter z interdisciplinarnim pristopom k vsem ostalim institucijam in nevladnim organizacijam. Slednje pa je možno le z dobro podporo in s sodelovanjem župana Občine Lovrenc na Pohorju, gospoda Jožka

Manfreda, ter s podporo in sodelovanjem Občinskega sveta Občine Lovrenc na Pohorju, za kar se jim v imenu našega zavoda iskreno zahvaljujem.

Danica Hriberšek,
dipl. m. s., mag. jav. upr.

UKC MARIBOR V SMERI RAZVOJA ZDRAVLJENJA BOLEZNI STAREJŠIH

Z razvojem medicine v svetu se je razvila in razširila tudi naša bolnišnica, ki s ponosom gleda v več kot 200-letno tradicijo zdravljenja prebivalcev severovzhodne Slovenije. Osnovno poslanstvo UKC Maribor nenehno dopolnjujemo glede na potrebe ljudi v danem obdobju. Upoštevajoč dejstvo, da smo razvita družba, za katero je značilna nižja nataliteta in relativno daljša življenjska doba, je potrebno razmišljati o razvoju zdravstvenih programov za starejše, prepoznanim pod skupnim imenom gerontološka dejavnost.
Geriatrija je posebna veja interne medicine, ki se ukvarja s preučevanjem, preprečevanjem, z lajšanjem in zdravljenjem bolezni starejših. Zajema celovito zdravstveno, deloma pa tudi socialno problematiko tretjega življenjskega obdobja. Sodobna geriatrija izhaja iz dejstva, da naj bi bili starejši ljudje, kolikor je le mogoče dolgo telesno in materialno samostojni ter socialno sprejemljivi. V Sloveniji je bilo to področje precej zapostavljeno, vendar s staranjem prebivalstva geriatrija pridobiva pomembno mesto v bolnišničnem zdravljenju bolezni starejših.

Tovrstni programi seveda zadevajo celotno družbo, od pokojninskega sistema, socialnih programov za starejše, preko reševanja praktičnih problemov do spremenjenega načina zdravstvene oskrbe. Od nas se pričakuje, da bomo imeli kvalitetne odgovore za zdravstveno oskrbo številnih ostarelih.

Načrti UKC Maribor bodo zato namenjeni med drugim izgradnji gerontološkega oddelka z vsemi potrebnimi intenzivnimi terapijami. V ta namen smo že pripravili spremenjen urbanistični načrt in že pričeli izvajati potrebne aktivnosti za pridobivanje evropskih sredstev. Gerontološki oddelek bo, poleg povečanega števila namestitvenih kapacitet, potreboval predvsem izboljšano zdravstveno oskrbo naših starejših bolnikov. Zahteve bodo na povečanju intenzivnih terapij, kot so splošna interna medicina, kardiologija, nefrologija, gastroenterologija, nevrologija, deloma pa tudi infektologija in kirurgija. V uvajanje nove zdravstvene dejavnosti je vključen tudi učni proces mariborske Medicinske fakultete, kjer se študenti pri predmetu geriatrije seznanijo s problemi geriatrije in gerontologije.

Naša želja je, da bi bil projekt izpeljan v čim krajšem času, in da bi v prihodnosti nudili kvalitetno in prijazno oskrbo vsem starejšim, ki se bodo zaradi zdravstvenih težav zatekli k nam ter se jim na ta način oddolžili za čas, ko so tudi sami prispevali svoj delež k izgradnji in pozitivni prepoznavnosti naše ustanove.

Prim. doc. dr. Gregor Pivec, dr. med.,
direktor UKC Maribor

STATISTIČNO POROČILO DU ZA LETO 2014

- Društvo upokojencev Lovrenc na Pohorju je bilo ustanovljeno 5. 12. 1950.
- Društvo se povezuje v Pokrajinsko zvezo DU Maribor.
- Zadnji dan lanskega leta, 31. 12. 2014, je DU Lovrenc na Pohorju štelo 383 članov, od tega 161 moških in 222 žensk. V DU je pristopilo 6 novih članov, 23 jih je umrlo in 6 izstopilo.
- Letna članarina je 10 EUR in 10 EUR za vzajemno samopomoč (VS).
- Pogrebnina od VS je 235 EUR.
- Športne dejavnosti v DU: kegljanje, pohodništvo, terapevtski pilates.
- Tehnične in kulturne dejavnosti v DU: ročnodelski krožek, zeliščarski krožek, računalniški krožek s po-

močjo učencev naše osnovne šole.
- DU ima svoj letni časopis Upokojenec.
- Vsako leto se vodstvo društva udeleži raznih izobraževanj (predsednik, blagajnik), ki jih organizira ZDUS.
- V DU dobro deluje stanovanjska in humanitarna komisija.
- Decembra 2014 smo obdarili in obiskali 107 članov, ki so stari nad 80 let.

Tajnica DU
Marjana Perklič

SPOMINI NA PREHOJENO LETO 2015

Naredimo si lepo jesen in poskrbimo za dobre odnose med seboj. Tako bo vse lažje in lepše. Prihajajo jesenski dnevi, ki bodo vse krajši in hladnejši. Vsi, ki smo se družili čez leto, bomo tako ob dolgih jesenskih večerih radi obujali spomine na naša skupna druženja, ko smo bili na izletu, na morju ali se kar tako po naključju srečali. Naša druženja temeljijo na prijateljstvu, ki nam vsem pomeni veliko. Tako kot vsak odnos je treba tudi prijateljstvo negovati. Dolžnost nas vseh je, da prijateljstvo negujemo. Prijateljem zaupamo, se jim potožimo, nam v težkih trenutkih stojijo ob strani, se z nami veselijo naših uspehov ali drobnih trenutkov, ki nam lepšajo vsak dan. Povedati želim, da se moramo pravega prijateljstva zavedati, treba ga je znati ceniti in uživati v trenutkih s tistimi ljudmi, ki nas notranje bogatijo.
Z nekaj vrsticami v članku se bom dotaknila tudi našega letovanja v hotelu Delfin v Izoli, ki smo ga, kakor že dolgo vrsto let, preživeli skupaj. Vroče letošnje poletje je nekoliko popustilo, a vendar smo kljub temu imeli vse dneve veliko sonca, tako da smo se lahko kopali v morju. Pogrešali smo prijatelje, s katerimi smo vsako leto letovali skupaj, letos jih je nekaj odšlo na letovanje na otok Vis. Naše vsakoletno druženje nas vedno poveže in tako se naša druženja zapisujejo v lepe spomine, ki jih čas ne izbriše. Ostali so mi lepi spomini na g. Javornika, Zofko Jodl, Jožeta Španbauerja in Milko Jodl, s katero smo skupaj letovali le dvakrat, školjkica, ki mi jo je prinesla z jutranjega sprehoda, mi je drag spomin nanjo. Želim si, da bi se ta naša letovanja še velikokrat ponovila.
Približuje se čas, ko bodo ob praznikih svet zaobjele lepe želje in dobre misli. Upam, da se jih bo veliko dotaknilo tudi vas in da se jih bo vsaj delček uresničilo. Ob koncu leta pa vam želim veliko dobre volje in optimizma.

ŽELIM VAM LEPE BOŽIČNE PRAZNIKE, NOVO LETO PA NAJ VAM PRINESE VSE LEPO, KAR JE STARO ZAMUDILO – LJUBEZEN, SREČO, ZDRAVJE IN VESELJE.

DU Ribnica na Pohorju
Ana Mithans

INFORMATIVNO-PRODAJNA KONFERENCA V HOTELU DELFIN IZOLA 2015

Zakaj upokojenci DU Lovrenc na Pohorju že 33 let organizirano letujemo v hotelu Delfin Izola?
Ker smo radi v veseli družbi blage morske klime, prijaznega osebja, lepo urejenih sob, bazeni so ogrevani z morsko vodo, hrana je odlična, počutimo se varno, cene so ugodne.
Na letošnji predstavitveni konferenci nam je bilo predstavljena še posebna novost, to je Kneippov vrt. Cvetoči travnik, zdravilna zelišča iz Krasa, Istre, zdravilne rastline, to je vse uporabljal Sebastjan Kneipp, nam dobro poznani zdravilec iz 18. stoletja. Sprehajanje med tem rastlinskim bogastvom je pravi balzam za oči, dušo in pogovor.

Tudi v letu 2016 se bomo člani našega društva z veseljem razvajali v »našem« hotelu Delfin Izola.

SPOMINI NA PREHOJENO LETO 2015

V začetku septembra smo se člani našega društva udeležili že tradicionalnega društvenega piknika na prireditvenem prostoru. Ob dobri hrani in dobri družbi se veselimo tudi srečelova, saj vsaka srečka zadene. Dobitki so bogati in vredni »tistega evra«. Naš Gašper nam zaigra na harmoniko, tako še malo zaplešemo, zapojemo, skratka imamo se lepo, z mislijo in s pozdravom »Vidimo, srečamo se prihodnje leto. Srečno!«

Prispevek g. Rudija Babič

INTERVJU Z MARO POGOREVC IN DANIJELOM PLANINŠIČEM

Ker je o zgodovini lovrenške knjižnice ohranjenih le nekaj pisnih virov, sem se odločil, da sam opravim razgovore s še živečimi knjižničarji, ki so nekdaj delali v lovrenški in puščavski knjižnici, in na ta način pridem do uporabnih informacij o njihovem delu.

Z gospo Maro Pogorevc in gospodom Danijelom Planinšičem sem opravil intervju na Marinem domu v Mariboru, dne 17. 11. 2014.

Gospod Vojko Lovše, takratni ravnatelj na Osnovni šoli Lovrenc na Pohorju, je gospe Mari Pogorevc prve dni ob prihodu na lovrenško šolo leta 1952, kjer je učila matematiko, pokazal polno omaro knjig nedelujoče ljudske knjižnice (v omari je bilo okoli 500 knjig) in jo prosil, če bi lahko prevzela vodenje Ljudske knjižnice Lovrenc na Pohorju.

Te knjige so najprej s pomočjo gospoda Danijela Planinšiča in ostalih učencev višjih razredov ponovno ovili v ovojni papir in jih nato prenesli v sobo pod krajevno skupnostjo, kjer je sedaj frizerski salon.

Gospod Mirko Torej, takratni predsednik KS, je bil zelo naklonjen delovanju Ljudske knjižnice. Ob selitvi v nove prostore so dobili tudi nekaj dodatnih omar. Knjige sta takratna knjižničarja najraje imela v omarah, ki sta jih lahko zaklenila, saj so imeli ključe od prostora, v katerem je bila knjižnica, še tudi nekateri drugi Lovrenčani.

Gospa Mara Pogorevc je velikokrat prosila gospoda Mirka Toreja, da je odobril sredstva za nakup novih knjig. Pri nabavi je sicer vedno precej prekoračila dovoljena denarna sredstva, tako da se je gospod Torej, ko so prispeli računi na KS, hudoval na gospo Maro, zakaj je to naredila brez njegove vednosti, vendar je vedno, ko je potrebovala denar za nakup potrebnih knjig, to brez težav odobril.

Gospa Mara Pogorevc je knjige nabavljavala v knjigarni v Mariboru. Vodja knjigarne je bila njena sestrična Ana Košir, ki ji je svetovala, katere knjige naj kupi, da se bodo na deželi brale, zato je vedno nabavila zelo priljubljene knjige, ki so jih Lovrenčani zelo radi brali.

Ko je nove knjige pripeljala v Lovrenc na Pohorju, jih je najprej s pomočjo učencev višjih razredov ovila v ovojni papir. Med ovijanjem knjig so velikokrat skupaj tudi prepevali.

Nato so nove knjige prenesli »v procesiji« od njene sobe oziroma kasneje iz stanovanja v šolskem bloku v knjižnico, saj več kot tri ali štiri knjige naenkrat posamezen učenec ni mogel nesti.

Knjige so kasneje v knjižnici po avtorjih zložili na police.

Vse nove knjige je gospa Mara vpisovala v poseben zvezek, ki je služil kot nekakšna inventarna knjiga.

Vsaka knjiga je imela svoj papirnat kartonček, na katerega sta z gospodom Danijelom vpisovala člansko številko bralca, ki si je to knjigo izposodil, datum izposoje in znesek izposojevalnine. Ko je bralec knjigo vrnil, se je na kartonček vpisal tudi datum vrnitve.

V sami knjžnici je bilo tudi nekaj lesenih klopi, kjer so lahko bralci sedeli in v miru listali knjige.

Zvezek, v katerega so bile vpisane knjige, sta včasih dala na razpolago najzvestejšim bralcem, seveda pod njuno kontrolo, da so lahko pogledali, kaj še niso prebrali in se na ta način lažje odločili, kaj si bodo izposodili.

Letna članarina znašala je bila pet dinarjev, izposojevalnina pa petindvajset par po knjigi.

Knjižnica je bila odprta enkrat tedensko ob četrtkih. Z gospodom Danijelom sta imela vsak svoj ključ, tako da se ni nikoli zgodilo, da bi bila knjižnica kdaj zaprta. V zimskem času sta prej zakurila gašperček, da je bila knjižnica primerno ogreta, preden so vanjo prišli prvi bralci.

Prvo leto sta z gospodom Danijelom Planinšičem v košari od Garbovega do knjižnice prenašala v košari drva iz Marine drvarnice, kasneje pa so jima pri tem pomagali učenci višjih razredov.

Gospa Mara Pogorevc za svoje delo ni bila plačana. Edino priznanje, ki ga je dobila za delo v Ljudski knjižnici Lovrenc na Pohorju, je bilo takrat, ko je v Domžalah ob neki priliki dobila priznanje. V obrazložitvi je bilo med drugim omenjenjeno tudi njeno brezplačno delo v Ljudski knjižnici v Lovrencu na Pohorju.

Ko je gospod Danijel Planinšič leta 1953 odšel na učiteljišče v Maribor, je gospe Mari Pogorevc pri delu pomagal gospod Karel Šumer.
Leta 1958 se je gospa Mara preselila v novozgrajen šolski blok, kjer je stanovala z gospo Štefko Slejko.

Najzvestejša bralka je bila gospa Tončka (njenega priimka se gospa Mara Pogorevc žal ne spomni več), ki je prihajala iz smeri pekarne. Ona je vedno prišla med prvimi v knjižnico in na klopci do zaprtja knjižnice prebirala knjige. Gospa Tončka je gospe Mari poslala pismo, ko je le ta že službovala v Domžalah. V pismu ji je med drugim omenila, kako zelo jo pogreša, saj da v knjižnici ni več tako, kot je bilo.

Gospa Mara Pogorevc je odšla iz Lovrenca zelo na hitro, tako da ni mogla »regularno« zapreti knjižnice, oziroma da bi dobila pred zaprtjem knjižnice vse knjige nazaj.

V stiku je bila z Lovrencem na Pohorju še mnogo let. Tako je v začetku sedemdesetih let njen razred navezal stik z razredom gospe Matilde Vresnik. Nekaj časa so si učenci med sabo tudi dopisovali in proti koncu nekega šolskega leta jih je pripeljala v Lovrenc, da so se lahko v »živo« spoznali in se en dan medsebojno družili.

V šolskem letu 1962/1963 je gospod Danijel Planinšič včasih nadomeščal gospe Vikico Gutcmandl, ko je le ta bila odsotna.

Ko je gospa Mara Pogorevc hodila na učiteljišče, se je začela druga svetovna vojna. Takoj na začetku vojne so Nemci na grmadi zažgali slovenske knjige. Tri, štiri knjige (posebej se še spomni neke zgodovinske knjige) je tudi sama rešila iz goreče grmade.

Jože Javornik,
fotografija: Mateja Glavica

ZGORNJEPODRAVSKA
POKRAJINSKA ZVEZA
DRUŠTEV UPOKOJENCEV
MARIBOR
Slomškov trg 5, 2000 Maribor
tel. 02/251 08 91

KOLOFON
Uredili: Olga Črešnar, Žan Črešnar,
Lidija Benkič, Marija Perklič
Jezikovni pregled: Blanka Kovačec, prof. slov. j. in soc.

Oblikovanje in tisk: UPRINT d. o. o., Limbuš
Naklada: 400 izvodov
december, 2015

INTERVJU Z ROZIKO HODNIK

Ker o lovrenški in puščavski knjižnici po vojni obstaja zelo malo pisnih virov, sem se odločil, da poskušam pridobiti čim več informacij o naši knjižnici ustno, pri čemer sem v pogovorih s starejšimi Lovrenčani prišel do zelo zanimivih informacij.
Da bi prišel do čim bolj verodostojnih podatkov, sem se odločil, da opravim intervjuje s še živečimi knjižničarji, ki so v povojnih letih vodili knjižnici v Lovrencu in Puščavi.

Z gospo Roziko Hodnik sem opravil intervju na njenem domu v Lovrencu na Pohorju, dne 21. 11. 2014. Pri pisanju tega prispevka sem uporabil tudi posamezne članke iz Zbornika člankov, ki sem jih pridobil iz spletnega arhiva Večer. Knjižnica v Puščavi je bila ustanovljena okoli leta 1951. Ustanovitelj knjižnice je bila Socialistična zveza delovnega ljudstva Puščava, pobudnik pa je bila takratna učiteljica na Osnovni šoli Puščava, gospa Štefka Medič, ki je bila skupaj z možem Avgustom Medičem sprejeta v službo kot učiteljica na šoli v Puščavi konec oktobra leta 1945. Za delo v knjižnici je bila najprej izbrana gospa Danica Omerzu, ki je zaradi družinskih obveznosti ponujeno delo odklonila, tako da je potem knjige izsposojevala gospa Rozika Sračnik, por. Hodnik, ki je delala takrat kot sedemnajstletna vajenka v puščavski trgovini.
Sorodnica gospe Medičeve je uredila, da se je gospa Hodnik lahko udeležila izobraževanja za knjižničarje – učitelje, najverjetneje leta 1952, kjer je bila tudi ena izmed predavateljic na tem izobraževanju, saj je tega leta Izvršni odbor LPS organiziral v Mariboru enotedenski knjižničarski tečaj za učitelje. Udeležili so se ga učitelji iz vseh okrajev severovzhodne Slovenije, le okraj Ptuj ni poslal nobenega. Na tečaju so predavali priznani ljudskoprosvetni delavci iz Maribora. Tečajniki so slišali izbrana poglavja iz zgodovine knjižnic, svetovne in domače književnosti, pretežna večina predavanj pa je bila posvečena delu v knjižnici, tako delu s knjigo kakor tudi delu z bralcem. Tečajnikov je bilo 47, tečaj pa je bil na Srednji kmetijski šoli v Mariboru. V sklopu tega izobraževanja so si ogledali tudi takratno Knjižnico KUD-a Jože Hermanko in Študijsko knjižnico na Partizanski cesti. Med izobraževanjem je gospa Rozika Hodnik prenočevala v takratnem hotelu Slavija.

Gospa Štefka Medič je s pomočjo sorodnice uredila knjižnico v pritličju Koresove vile, kjer je imel do leta 1952 svoj prostor KLO Puščava, ki je bil tega leta razpuščen.

V tej sobi nekdanjega KLO Puščava je bila velika prazna omara, ki so jo uporabili za shrambo knjig. Na začetku so bile polne tri police s knjigami. Knjige so najprej ovili in označili. Nekaj knjig so dobili tudi iz drugih ljudskih knjižnic. Bilo je kar nekaj romanov, partizanskih in mladinskih knjig. Partizanske in mladinske knjige so si največ izposojevali otroci.
Knjižnica je bila odprta vsako nedeljo po maši eno uro. Evidenco izposoje so vodili na knjižnih kartonih. Imeli so tudi seznam bralcev, kjer so bili osebni podatki vsakega bralca. Računali so samo izposojovalnino.
Gospa Rozika Hodnik je pozimi za kakšno uro, preden je odprla knjižnico, zakurila visoko peč. Drva je dobila v šolski drvarnici.
Bralci so v knjižnico prihajali iz Rute in Činžata. Pozimi so brali več kot poleti.
Knjižnica si je delila prostor tudi z mladinci, ki pa so imeli svoje sestanke ob sobotah zvečer, tako da niso motili delovanja knjižnice. Mladinci so tudi na začetku pomagali ovijati in številčiti knjige.
Puščavska mladina je bila zelo delavna, dokler je imela svoje prostore v knjižnici. Kasneje pa je njihova delovna vnema popustila, saj jim je občinski ljudski odbor Lovrenc na Pohorju odvzel njihov prostor za druženje. P. F. 3

Knjižnica je imela kot ena izmed redkih v mariborskem okraju tudi svoj knjižnični odbor, ki je skupaj s knjižničarko reševal težave knjižnice *»in ves trud, ki ga vlaga knjižničar v napredek knjižnice in v zagotovitev pravilnih odnosov do te kulturne ustanove, ne more nadomestiti uspehov, kakršne lahko doseže dobro sestavljen knjižnični odbor kot organ ljudstva, kateremu je poverjena skrb za knjižnico«*.

Jože Javornik,
fotografije: Mateja Glavica

INTERVJU Z EMILIJANO JODL

Z gospo Emilijo Jodl sem opravil intervju na njenem domu, dne 18. 11. 2014.

Nemci so že v prvih dneh okupacije pobrali po vseh lovrenških domovih in okoliških kmetijah slovenske knjige in jih skupaj s knjigami knjižnice Kmečkega bralnega društva, farne knjižnice, osebnih knjižnic župnika in kaplana ter z župnijskim arhivom vred zažgali na dvorišču med cerkvijo in župniščem, v katerem so imeli svojo komando.

Ta grmada je gorela nekaj dni, zato so nekateri Lovrenčani, ki so bili zavedni Slovenci, rešili kar nekaj knjig in župnijskega arhiva (med njimi je bil najbolj aktiven Jakob Paulič Sadonik) ter jih doma poskrili.

Takoj po končani vojni se je pričelo z zbiranjem oziroma iskanjem knjig najprej po kmetijah, po prašnih podstrešjih. Med knjigami, ki so jih našli, je bilo največ ravno teh, ki so jih rešili iz goreče grmade, vendar kakšnih dragocenejših knjig žal ni bilo med njimi, bilo pa je kar nekaj prevodov svetovnih velikanov in nekaj del slovenskih avtorjev.

Tem knjigam, ki so bile rešene iz goreče grmade, so rekli »črni fond«, saj so bile na njih sledi saj in ognjenih zubljev.

Gospo Emilijo Jodl je za delo v knjižnici prosil dr. Alojz Tičar, ki je bil zelo aktiven tudi na kulturnem področju.

Dr. Tičar je gospe Jodl priskrbel trši papir, s katerimi je potem te ožgane in močno poškodovane knjige najprej ovila in tako skrila ožganost in uničenost knjig. Na tako ovito knjigo je potem napisala njen naslov ter ime in priimek avtorja. Tako povite knjige je nato oštevilčila.

Za mlado dekle je bilo to delo kar naporno, saj ni imela nobenega učitelja, ki bi ji dajal navodila, kako naj uredi knjige oziroma po kakšnem sistemu naj knjige izposoja.

Razvrstila jih je po letnicah izdaje in po prevajalcih ter naslove knjig vpisala v poseben zvezek s trdim ovitkom.

Pod naslov knjige, ki si jo je bralec izposodil, je vpisala njegovo ime in priimek, ko pa je knjigo vrnil, je poleg imena in priimka naredila piko, kar je pomenilo, da je bila knjiga vrnjena.

Težav z vračanjem knjig skoraj ni bilo, saj so bili bralci zelo čustveno navezani na pisano slovensko besedo, kajti med vojno se je lahko samo na skrivaj bralo slovenske knjige in so zato Lovrenčani takoj po vojni zelo pogrešali slovenske knjige.

Točnega datuma, kdaj je knjižnica pričela z obratovanjem, se ne spomni, kakor tudi ne, kdaj in zakaj je knjižnica prenehala poslovati.

Knjige so si izposojevali samo starejši bralci, saj mlajši žal niso znali brati slovensko, ker so med vojno hodili v nemško šolo in so zato brali knjige samo v nemškem jeziku.

Članarine takrat ni bilo.

Tudi družina gospe Emilije Jodl je prispevala kar nekaj knjig.

Največ knjig je bilo iz založbe Mohorjeva knjiga, kar nekaj knjig pa jim je podarila tudi tiskarna Modra ptica.

Kasneje je dr. Tičar navezal stike z ostalimi knjižnicami v bližnji okolici, tako da so Lovrenčani dobili kar precej knjig iz sosednjih ljudskih knjižnic.

Prva knjižnica je bila v petem razredu osnovne šole. Takrat je bil ravnatelj gospod Jože Petrun, ki je dal na razpolago staro rabljeno omaro, ki so jo za silo popravili, tako da so lahko na njene police naložili knjige. Na začetku je bilo vseh knjig okrog petdeset.

Knjižnica je bila odprta ob sobotnih večerih, saj je gospa Emilija Jodl med tednom obiskovala gimnazijo v Rušah.

Leta 1949 se je zaradi smrti njene babice morala zaposliti v Tovarni kos in srpov, od koder je dobivala papir, ki ga je uporabila za pisanje zahval ljudem, ki so prinašali svoje ali kupljene knjige v knjižnico, dr. Tičar pa ji je dajal denar za znamke.

Jože Javornik

NEKAJ MISLI O DRUŠTVU UPOKOJENCEV LOVRENC NA POHORJU

Pred dnevi sem pripravljal poročilo Komisije za tehnično kulturo pri PZDU. Da bi si osvežil spomin in predvsem zaradi točnosti poročila sem moral pobrskati po svojih zapisih. Zdelo se mi je prav, da čim bolj točno zapišem, kaj je v tem letu počela komisija. Pri tem pa nisem mogel mimo ugotavljanja, kaj so iz predloženega programa komisije koristila posamezna društva upokojencev. Torej ni bil moj namen ugotavljati, na katerih področjih vse so bila aktivna društva, saj teh podatkov niti nimam. Sorazmerno malo društev, glede na število društev, včlanjenih v PZDU Maribor, je koristilo teme iz programa komisije. To so bila društva, ki so tudi sicer med aktivnejšimi. Pa ni namen tega zapisa analizirati aktivnosti društev, ampak gre bolj za to, da nekaj zapišem o društvu, ki je izkazalo velik interes za pridobivanje znanja, hkrati pa pokazalo, kako se da z dobro voljo in s skupnim interesom organizirati aktivnosti. To društvo je Društvo upokojencev iz Lovrenca na Pohorju.

Že meseca januarja letos je ga. Milena Pečnik prijavila željo po predavanju o zdravilnih zeliščih in po nekaj dneh še željo za Osnovni tečaj digitalne fotografije. Kmalu smo se dogovorili za datum izvedbe in že februarja je bil najprej izveden fotografski tečaj in kmalu nato je bilo izvedeno še predavanje o zdravilni zeliščih. Kljub sorazmerni majhnosti kraja je bila udeležba slušateljev na obeh temah presenetljivo dobra, da ne rečem odlična.

Pa nismo ostali samo pri predavanjih, slušatelji oziroma društvo, je želelo še več in prav to je tisto, kar je pomembno omeniti. Po končanem tečaju o digitalni fotografiji so namreč slušatelji izrazili željo, da bi se še enkrat dobili in skupaj praktično posneli naravne lepote kraja. Meni, kot izvajalcu tečaja, je bila ta želja zelo všeč in sprejel sem jo z odprtimi rokami. Sestali smo se meseca junija, se zapodili po lovrenških travnikih in naredili kar nekaj uspešnih fotografij. Vrh tega tečaja, zame pa resnično in lepo presenečenje, je bila razstava fotografij, posnetih na tem skupnem fotografiranju.

Tudi predavatelj o zdravilnih zeliščih, g. Borut Cerkvenič, je bil zelo zadovoljen s številom udeležencev predavanja in z njihovim pristnim odnosom in interesom do teme predavanja. Že dan po zaključku predavanja mi je s ponosom sporočil, da bi se udeleženci predavanja radi še enkrat dobili z njim in šli skupaj v naravo spoznavat in nabirat zdravilna zelišča. Zaradi neprimernega letnega časa tega ni bilo možno izvesti v tistem času, je pa to bilo opravljeno v mesecu juniju.

Že v začetku leta je DU sprejelo obvezo, da bo izvedlo tudi razstavo ročnih del vseh društev upokojencev, združenih v Zgornjepodravski zvezi PZDU Maribor. To je bil velik organizacijski zalogaj, toda z vso resnostjo in

Spoštovano vodstvo DU in vsi člani DU Lovrenc na Pohorju, v imenu vodstva PZDU Maribor, komisije za tehnično kulturo in v imenu predavateljev se vam zahvaljujem, z iskreno željo, da ostanete zdravi in še naprej pripravljeni na sodelovanje.

Viljem Šetar
Predsednik komisije
za tehnično kulturo
pri PZDU Maribor

sposobnostjo organizacije so pristopili tudi k tej izvedbi in zato je bila razstava vzorno pripravljena in uspešno zaključena.

ZA DOBRO VOLJO

»Zakaj denarnice, ki ste jo našli, niste oddali? Saj ste takoj videli, da ni vaša.«
»Bankovci so se mi zdeli znani.«

»Kako si kaj, Mihec?« vpraša dedek.
»Kar v redu. Le s tvojim sinom imam kar naprej težave,« odgovori Mihec.

»Zakaj moški padajo na blondinke?«
»Ker so bili v otroštvu cepljeni proti rdečkam in črnim kozam.«

»Žena mi je vse pobrala in odšla.«
»Srečnež. Moja mi je vse pobrala in ostala.«

»Mravlje delajo brez odmora več kot 12 ur dnevno,« razlaga učitelj biologije učencem. »Kaj nam to pove?«
»Da imajo nesposoben sindikat,« odgovori Janezek.

Dva prijatelja pijeta v gostilni pa vpraša eden:
»Zakaj ti vedno mižiš, kadar piješ?«
»Zdravnik mi je zabičal, da pijače niti pogledati več ne smem.«

»Katere ženske imaš raje: tiste, ki veliko govorijo, ali tiste druge?«
»Katere druge?«

Žena zašepeta možu na uho: »Dragi, kmalu bomo trije.«
»Kaj res?« se veseli mož.
»Ja, moja mama se bo preselila k nama.«

»Očka, kajne, da so tebe po krivici vrgli iz šole?«
»Seveda. Zakaj sprašuješ?«
»Ker se je zgodovina ponovila.«

Uspešen moški je tisti, ki zasluži več, kot lahko njegova žena zapravi.
Uspešna ženska pa je tista, ki takšnega moškega najde.

»Zakaj bi Črnogorci klonirali žabe s krompirjem?«
»Da bi krompir sam skakal v vreče.«

»Kaj je rekel oče, ko si mu povedal, da si razbil njegov avto?«
»Ali naj kletvice izpustim?«
»Seveda.«
»Nič.«

»Kaj dobiš, če križaš muho in slona?«
»Nobelovo nagrado.«

Dušan Fornezzi

LOVRENŠKE ANEKDOTE

Pregled po telefonu
Na vratih je navodilo: »Na telefon smo dosegljivi dopoldan od 7. do 13. ure, popoldan od 13. do 19. ure. V tem času se lahko naročite na pregled po telefonu.« (Glej, glej, kakšen napredek v Lovrencu: pregled ti opravijo kar po telefonu.)

Pie ni pija je
Lovrenški župljani so bili na romanju v Ludbregu in pri Mariji bistriški. Ob odhodu iz Ludbrega je gospod župnik preverjal prisotnost v avtobusu. Nekdo je izjavil, da Pie ni. Župnik ni bil siguren in je dejal: »Kako je zdaj? Pia je ali ni?« Franc pa je pripomnil: »Brez 'pije' se tudi lahko živi!«

'Žlikavi' vnuki
Skupina dedkov in babic se je pogovarjala o 'žlikavih' vnukih. Ugotovili so, da veliko vnukov ne je zelenjave in sadja in da se boje, da otroci ne bodo zdravo zrasli. Franc pa jih potolaži, da jih bo 'žlikavost' že minila. To argumentira s primerom: »Jaz tudi v otroških letih nisem pil vina, zdaj mi pa takooo zelo diši!«

Uhajanje čez mejo
V petdesetih letih letih so mnogi mladi uhajali čez mejo v Avstrijo. Hriberškovi fantje tudi. Največkrat so jih graničarji polovili. Njihova botra, ki je živela v Mariboru, je za njihove podvige izvedela šele takrat, ko je dobila pismo: »Draga botra! Pošlji paket v Ulico talcev 5!!«

Nov sosed
Branko je prišel iz službe in ženi Jelki zaupal: »A veš, da imamo novega soseda?« »Ne, koga pa?« je bila radovedna Jelka. »Eden je spet umrl, včeraj so ga pokopali«, je pojasnil Branko (ki stanuje poleg pokopališča).

Petelinovo brez petelina
Jurij je z babico šel na sprehod. Najprej mimo Hojnika, kjer je z zanimanjem ogledoval stara orodja in vozove. Šla sta dalje mimo pokopališča in se namenila na Lipnikovo cesto. Babica je Juriju napovedala, da bosta šla mimo Petelina. Tam so jima prijazno razkazali obilje lepih rož. Ko sta nadaljevala pot je Jurij komentiral: »Nisem videl nobenega petelina!«

Sladoled v varstvu
Mlinarjevi so bili na morju. Lizali so sladoled. Anton si je hotel zavezati čevlje in zato izročil Filipu sladoled. »Prosim, drži mi ga in ne ga lizati!«
Filip: »A grizem lahko?«

Brenclji
Hitro po vojni, ko so morali vozniki odhajati na obvezno vožnjo lesa, se je pri kmetu Komarju oglasil občinski kurir. Pri vratih je vprašal, če je tam doma tovariš Obad. »Jaz nisem noben Obad, jaz sem Komar!« mu je ostro odgovoril gospodar. »No, ja, saj se mi je zdelo, da ste neki 'brencelj'« je sebe in Komarja potolažil kurir.

Franc Bečan

Kostanjev med

Diši, diši,
ker stari kostanj spet cveti.

Nanj so priletele
kot v roju spet čebele.

Ko vonjam ta omamni cvet,
mi v mislih je kostanjev med.

Ančka Dover

Kruh

Danes zmanjkalo je kruha.
Moka, kvas, vse je doma.
To pa ni nesreča huda,
saj bom hitro spekla ga.

Ga zamesim, malo vzhaja,
hlebec v krušniku nastaja,
treba bo v pečico dati,
samo uro počakati.

Kruh s pečice zadiši,
skorja je lepo rjava.
Jaz ob tem pa sem vesela,
peka kruha je uspela.

Ančka Dover

Koledar

Huda zima v januarju
nam z močjo preti.
Če pa zdravje nam še služi,
mraz se lažje preživi.

Daljši dan v februarju
novo upanje budi,
saj bo sonce posijalo,
da se zima poslovi.

V marcu včasih toplo sije,
nam odnaša beli sneg.
Tu in tam postaja kopno,
trava suha, pust je breg.

V aprilu je zeleno.
Odganja drevje, vse brsti.
Prve rože zacvetijo,
vsak se jih razveseli.

Maja budna je narava,
je tedaj najlepši čas.
Ptički v krošnjah žvrgolijo,
zgodaj že budijo nas.

V juniju kosijo travo.
Svisli polne so sena,
da bo krma za živino,
ki meso in mleko da.

Julij čas je pozne žetve,
moka iz zrnja, da bo kruh.
V vrtu bo potrebna pletev,
če ni prevroče, zrak presuh.

Avgust, spravljanje krompirja,
ta poteši tudi glad.
Je Jezernik na pohodu,
da nam dela kratek čas.

Je september čas trgatve,
za novo vino poskrbi.
Rastejo različne gobe,
v hladu, v suši jih pa ni.

Si v oktobru priskrbimo
drva, hrano v klet za zimo.
Veter suho listje piha,
severnjak pod krov zadiha.

November, mesec žalovanja,
sveča jim v spomin brli.
Žalost se kot mrak in megla
v naša srca naseli.

December, čas obdarovanja,
vse ljudi razveseli.
Vsem otrokom tam na bregu
igra v snegu, lepša dni.

Združenka

Tretja najvažnejša oseba pri poroki	*Reka v Italiji*		*Držaj*			*Grški bog pastirjev..*			*Tvor,tur*			
								◂			◂	*A*

Uredite račun

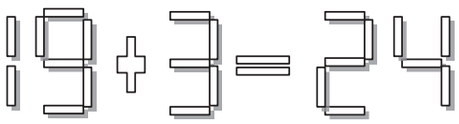

Račun uredite tako, da premaknete (prestavite) samo eno črtico (palčko). Rešitvi sta najmanj dve!

Vstavite besede

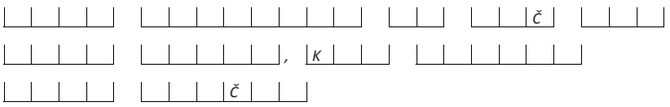

Vstavite besede na prava mesta: biti, je, bogat, kot, ker, srečen, ljubljen, več, biti, Biti, pomeni in prebrali boste zanimivo misel.

Konec besed?

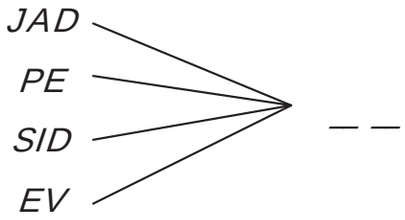

Poiščite dve črki, ki sta konec vseh štirih besed!

Rešitve:
Združenka: Porečna priča
Seštevalna piramida: Osnovna vrstica: 6,2,3,4,1,5
Uredite račun: 15+9 ; 19+5
Dopolnjevanka: Tudi kadar vas kdo prosi za kritiko, si zares želi le slišati vaše pohvale.
Konec besed: RO
Vstavite besede: Biti ljubljen je več kot biti bogat, ker pomeni biti srečen.
Vstavite črkovne pare: Le če imate sanje, jih lahko uresničite.
Uganke je sestavil Dušan Fornezzi

Seštevalna piramida

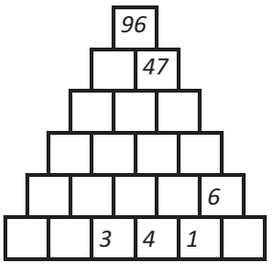

Dve sosednji številki (števili) seštejte in vsoto napišite v polje nad njima. Postopek ponavljajte do vrha piramide. Vpisane številke (števila) naj vam bodo v pomoč.

Dopolnjevanka

T			*I*			*D*			*V*
A			*D*			*R*			*I*
Z			*R*			*I*			*S*
I			*R*			*Ž*			*I*
S			*Š*			*I*			*V*
A			*P*			*V*			*E*

Črkovne skupine ZA-IT-OP-AL-AT-LI-ŠE-ES-AK-AR-KO-OH-SK-EL-UD-OS-LE-KA vpišite v prazna polja in prebrali boste zanimivo misel Ivana Pšajda.

Vstavite črkovne pare

L			E	I			T
E			N	J			I
H			H	K			R
E			I	Č			E

E Č	E J	I T	L A
M A	O U	S A	S N

Črkovne pare, ki so urejeni po abecednem redu, pravilno vpišite v prazna polja in prebrali boste misel našega sokrajana g. Ivana Pšajda. Debelejše črte ločijo posamezne besede.

OBČINA LOVRENC NA POHORJU

želi občanom uspešno delo in veliko zdravja
in sreče v novem letu 2016!

MESARIJA JAVORNIK

Gornji trg 40, Lovrenc na Pohorju
Telefon: 02 /675 1471
Odpiralni čas:
vsak dan od 8. do 13. ure
in v sredo in petek od 15. do 17. ure

Nudimo vse vrste mesa in mesnih izdelkov:
- domače pohorske klobase, - prekajeno meso po klasični metodi
- pohorska zaseka in pašteta, - zelo dobra buteljčna vina,
ter nekatere vrste prehrambenih artiklov.

Cenjenim kupcem – strankam želimo vesele Božične praznike ter sreče zdravja in veselja v novem letu 2016.
Direktorica Mojca Osovnikar

Kovaška cesta 60
2344 Lovrenc na Pohorju
tel.: 02/ 671 9583
gsm: 041 / 731 548
fax: 02 / 671 9584
e-pošta: sumer@siol.net

Predelava lesa ŠUMER s. p.

Nudimo vam:
Izdelavo in montažo stenskih oblog, ostrešij
ter lesne embalaže (zaboji za jabolka, palete.)

Cenjenim kupcem želimo veliko uspeha in sreče v novem letu 2016!

GORAZD HODNIK s.p.

Gaberca 2, 2344 Lovrenc na Pohorju

GRADBENA MEHANIZACIJA IN PREVOZNIŠTVO

tel.: 02/ 676 04 91, gsm: 041/ 647 958

Vsem strankam in naročnikom želim uspešno poslovno sodelovanje in vesele praznike ter srečno, zdravo in uspešno novo leto 2016.

LauRena

DELOVNI ČAS: **ponedeljek–petek:** 8.00–19.00
sobota: 8.00–13.00
nedelja in prazniki zaprto

LAURENA, trgovina in storitve, Renata Siker s.p. Gornji trg 25, 2344 Lovrenc na Pohorju
Telefon: 02 675 22 07 | Gsm: 051 602 890 | Email: laurena@siol.net | www.facebook.com/cvetlicarna.LauRena

Katka
zavarovalna agencija
Dušan FORNEZZI, univ. dipl. ing.

Spodnji trg 19, 2344 Lovrenc na Pohorju
fax: 02/ 675 70 60, GSM: 041/ 705 470

VSEM SREČNO 2016

UREDNIŠTVO
GLASILA »UPOKOJENEC«

vam želi prijetno praznovanje,
v novem letu pa veliko
širokih objemov,
toplih občutkov,
razigranih trenutkov, spontanih
dejanj in sladkih spoznanj!

JANUAR			FEBRUAR			MAREC			APRIL			MAJ			JUNIJ		
1	Pe	Novo Leto	1	Po	Ignac	1	To	Albin	1	Pe	Hugo	1	Ne	Praznik del.	1	Sr	Fortunat
2	So	Makarij	2	To	Marija	2	Sr	Janja	2	So	Franc	2	Po	Dela p. dan	2	Če	Erazem
3	Ne	Genovefa	3	Sr	Blaž	3	Če	Marin	3	Ne	Ljuba	3	To	Aleksander	3	Pe	Pavla
4	Po	Angela	4	Če	Andrej	4	Pe	Kazimir	4	Po	Izidor	4	Sr	Florjan	4	So	Franc
5	To	Simeon	5	Pe	Agata	5	So	Janez	5	To	Vinko	5	Če	Angel,Vnebohod	5	Ne	Valerija
6	Sr	Gašper	6	So	Dora	6	Ne	Nika	6	Sr	Vilijem	6	Pe	Janez	6	Po	Norbert
7	Če	Zdravko	7	Ne	Egidij	7	Po	Tomaž	7	Če	Darko	7	So	Stanko	7	To	Robert
8	Pe	Severin	8	Po	Prešernov d.	8	To	Janez	8	Pe	Albert	8	Ne	Viktor	8	Sr	Medard
9	So	Julijan	9	To	Polona,Pust	9	Sr	Frančiška	9	So	Tomaž	9	Po	Gregor	9	Če	Primož
10	Ne	Gregor	10	Sr	Viljem,Pepelnica	10	Če	40 Mučenc.	10	Ne	Mehtilda	10	To	Izidor	10	Pe	Marjeta
11	Po	Pavlin	11	Če	Marija	11	Pe	Krištof	11	Po	Leon	11	Sr	Žiga	11	So	Srečko
12	To	Tatjana	12	Pe	Damijan	12	So	Gregor	12	To	Lazar	12	Če	Pankracij	12	Ne	Janez
13	Sr	Veronika	13	So	Katarina	13	Ne	Kristina	13	Sr	Ida	13	Pe	Servacij	13	Po	Anton
14	Če	Srečko	14	Ne	Valentin	14	Po	Matilda	14	Če	Valerij	14	So	Bonifacij	14	To	Vasilij
15	Pe	Pavel	15	Po	Jurka	15	To	Klemen	15	Pe	Helena	15	Ne	Zofka ,Binkošti	15	Sr	Vid
16	So	Marcel	16	To	Julijana	16	Sr	Hilarij	16	So	Bernarda	16	Po	Janez	16	Če	Beno
17	Ne	Anton	17	Sr	Silvin	17	Če	Jerica	17	Ne	Rudi	17	To	Jošt	17	Pe	Dolfe
18	Po	Marjetka	18	Če	Simeon	18	Pe	Edvard	18	Po	Konrad	18	Sr	Erik	18	So	Marko
19	To	Marij	19	Pe	Julijan	19	So	Jožef	19	To	Leon	19	Če	Ivo	19	Ne	Julijana
20	Sr	Boštjan	20	So	Leon	20	Ne	Srečko	20	Sr	Neža	20	Pe	Bernard	20	Po	Silverij
21	Če	Neža	21	Ne	Irena	21	Po	Benedikt	21	Če	Simeon	21	So	Feliks	21	To	Alojz
22	Pe	Cene	22	Po	Marjeta	22	To	Vasilij	22	Pe	Leonida	22	Ne	Milan	22	Sr	Ahac
23	So	Rajko	23	To	Marta	23	Sr	Jože	23	So	Vojko	23	Po	Željko	23	Če	Kresnica
24	Ne	Felicijan	24	Sr	Modest	24	Če	Gabrijel	24	Ne	Jurij	24	To	Suzana	24	Pe	Janez
25	Po	Darko	25	Če	Matija	25	Pe	Minka	25	Po	Marko	25	Sr	Gregor	25	So	Dan državn.
26	To	Pavla	26	Pe	Sergij	26	So	Maksima	26	To	Marcelin	26	Če	Zdenko Sv. rešnje telo	26	Ne	Stojan
27	Sr	Janez	27	So	Andrej	27	Ne	Vel. noč ,Rupert	27	Sr	Dan upora	27	Pe	Janez	27	Po	Ema
28	Če	Peter	28	Ne	Gabrijel	28	Po	Vel. ponede.	28	Če	Pavel	28	So	Avguštin	28	To	Hotimir
29	Pe	Franc	29	Po	Roman	29	To	Ciril	29	Pe	Robert	29	Ne	Magdalena	29	Sr	Peter, Pavel
30	So	Martina				30	Sr	Bogo	30	So	Katarina	30	Po	Ivana	30	Če	Emilija
31	Ne	Janez				31	Če	Benjamin				31	To	Angela			

DU LOVRENC NA POHORJU
VAM ŽELI SREČNO IN ZDRAVO LETO 2016

JULIJ			AVGUST			SEPTEMBER			OKTOBER			NOVEMBER			DECEMBER		
1	Pe	Bogoslav	1	Po	Peter	1	Če	Tilen	1	So	Julija	1	To	Dan mrtvih	1	Če	Marijan
2	So	Marija	2	To	Alfonz	2	Pe	Štefan	2	Ne	Bogomil	2	Sr	Dušanka	2	Pe	Blanka
3	Ne	Irenej	3	Sr	Lidija	3	So	Dora	3	Po	Terezija	3	Če	Silva	3	So	Franc
4	Po	Urh	4	Če	Dominik	4	Ne	Zalka	4	To	Franc	4	Pe	Drago	4	Ne	Barbara
5	To	Anton	5	Pe	Marija	5	Po	Lovrenc	5	Sr	Marcel	5	So	Zahar	5	Po	Savo
6	Sr	Bogomila	6	So	Ljubo	6	To	Zaharija	6	Če	Vera	6	Ne	Lenart	6	To	Miklavž
7	Če	Ciril, Metod	7	Ne	Kajetan	7	Sr	Marko	7	Pe	Marko	7	Po	Engelbert	7	Sr	Ambrož
8	Pe	Špela	8	Po	Miran	8	Če	Marija	8	So	Brigita	8	To	Bogomir	8	Če	Marija
9	So	Veronika	9	To	Janez	9	Pe	Peter	9	Ne	Abraham	9	Sr	Teodor	9	Pe	Valerija
10	Ne	Ljubica	10	Sr	Lovrenc	10	So	Nikolaj	10	Po	Danijel	10	Če	Andrej	10	So	Smiljan
11	Po	Olga	11	Če	Suzana	11	Ne	Milan	11	To	Milan	11	Pe	Martin	11	Ne	Danijel
12	To	Mohor	12	Pe	Klara	12	Po	Gvido	12	Sr	Maks	12	So	Emil	12	Po	Aljoša
13	Sr	Evgen	13	So	Lilijana	13	To	Filip	13	Če	Edvard	13	Ne	Stanislav	13	To	Lucija
14	Če	Franc	14	Ne	Demetrij	14	Sr	Rasto	14	Pe	Veselko	14	Po	Nikolaj	14	Sr	Dušan
15	Pe	Vladimir	15	Po	Marijino vne.	15	Če	Nikodem	15	So	Terezija	15	To	Polde	15	Če	Kristina
16	So	Marija	16	To	Rok	16	Pe	Ljudmila	16	Ne	Jadviga	16	Sr	Jerica	16	Pe	Albina
17	Ne	Aleš	17	Sr	Pavel	17	So	Frančiška	17	Po	Marjeta	17	Če	Gregor	17	So	Lazar
18	Po	Miroslav	18	Če	Helena	18	Ne	Irena	18	To	Luka	18	Pe	Roman	18	Ne	Teo
19	To	Vincenc	19	Pe	Ljudevit	19	Po	Suzana	19	Sr	Etbin	19	So	Elizabeta	19	Po	Urban
20	Sr	Marjeta	20	So	Bernard	20	To	Svetlana	20	Če	Irena	20	Ne	Srečko	20	To	Julij
21	Če	Danilo	21	Ne	Ivana	21	Sr	Matej	21	Pe	Urška	21	Po	Marija	21	Sr	Tomaž
22	Pe	Majda	22	Po	Timotej	22	Če	Mavricij	22	So	Vendelin	22	To	Cilka	22	Če	Mitja
23	So	Branislav	23	To	Filip	23	Pe	Slavojko	23	Ne	Severin	23	Sr	Klemen	23	Pe	Viktorija
24	Ne	Kristina	24	Sr	Jernej	24	So	Nada	24	Po	Rafael	24	Če	Janez	24	So	Eva
25	Po	Jakob	25	Če	Ludvik	25	Ne	Gojmir	25	To	Darija	25	Pe	Katarina	25	Ne	Božič
26	To	Ana	26	Pe	Viktor	26	Po	Justina	26	Sr	Lucijan	26	So	Konrad	26	Po	Dan samost.
27	Sr	Sergij	27	So	Jože	27	To	Kozma	27	Če	Sabina	27	Ne	Vigil ,1.adv. ned.	27	To	Janez
28	Če	Zmago	28	Ne	Avguštin	28	Sr	Venčeslav	28	Pe	Simon	28	Po	Jakob	28	Sr	Živko
29	Pe	Marta	29	Po	Janez	29	Če	Mihael	29	So	Ida	29	To	Radivoj	29	Če	David
30	So	Julita	30	To	Roza	30	Pe	Sonja	30	Ne	Marcel	30	Sr	Andrej	30	Pe	Evgen
31	Ne	Ignac	31	Sr	Rajko				31	Po	Dan refor.				31	So	Silvester